

Handläggare
Ludvig AbrahamssonTill
Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnd

Tertialrapport Tertial 1 2017 för Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar tertialrapport 1-2017 till kommunstyrelsen.
2. Stadsdelsnämnden hemställer hos kommunstyrelsen om 110 mnkr i omslutningsökningar.
3. Stadsdelsnämnden ansöker om 0,3 mnkr för kompetensutvecklingssatsningar för jämställdhetsintegrering enligt bilaga 2.
4. Stadsdelsnämnden ansöker om stimulansmedel för avveckling av delar av Skolörtens vård och omsorgsboende om 2,1 mnkr.
5. Stadsdelsnämnden ansöker hos kommunstyrelsen om budgetjustering om 4,2 mnkr i klimatinvesteringsmedel enligt bilagorna 3-12.
6. Parkleken Gulsippan återgår i kommunal regi 1 september 2017.
7. Stadsdelsnämnden ansöker om 1,5 mnkr för att starta ett aktivitetscentra vid Fästmanssoffans trygghetsboende enligt bilaga 13.
8. Omedelbar justering.

Ulla Thorslund

stadsdelsdirektör

Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämndHässelby torg 20-22
165 23 Hässelby

Tertialrapporten har tagits fram i medverkan av samtliga avdelningar. Staben för strategi och internservice har sammanställt rapporten. Samverkan med de fackliga organisationerna sker vid förvaltningsgruppens möte 11 maj. Ärendet behandlas av pensionärsrådet och rådet för funktionshinderfrågor vid deras respektive sammanträden.

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	5
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	8
1. Ett Stockholm som håller samman	8
1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor.....	8
1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla.....	16
1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar.....	26
1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo.....	29
1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla	30
1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande.....	35
1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet	37
2. Ett klimatsmart Stockholm	42
2.1 Energianvändningen är hållbar	42
2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade.....	43
2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning	43
2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva.....	44
2.5 Stockholms miljö är giftfri.....	45
2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund.....	47
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm.....	48
3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion.....	48
3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad.....	48
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	49
3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet.....	53
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	53
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	56
4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika.....	56
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor.....	57
4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering.....	64
4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention.....	66
4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld	67
4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla.....	71

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande.....	74
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning.....	77
Uppföljning av ekonomi.....	78
Uppföljning av driftbudget	78
Resultatenheter	86
Investeringar	86
Försäljningar av anläggningstillgångar.....	87
Betydande projekt som inte är investeringar	87
Omslutningsförändringar	87
Budgetjusteringar.....	87
Medel för lokaländamål	88
Analys av balansräkning.....	88
Övrigt.....	88
Synpunkter och klagomål.....	88

Bilagor

Bilaga 1: Sdn04 T1 2017

Bilaga 2: Ansökan kompetensutvecklingssatsningen. Jämställdhetsintegrering

Bilaga 3: Ansökan investering. Asfaltering, Jämtlandsgatan till Vällingby C

Bilaga 4: Investeringsberäkning ansökan. Asfaltering, Jämtlandsgatan till Vällingby C

Bilaga 5: Ansökan investering. Byte av vitvaror förskolor

Bilaga 6: Investeringsberäkning ansökan. Byte av vitvaror förskolor

Bilaga 7: Ansökan investering. Byte belysning

Bilaga 8: Investeringsberäkning ansökan. Byte belysning

Bilaga 9: Ansökan investering. Upprustning av Grimstaspåret

Bilaga 10: Investeringsberäkning ansökan. Upprustning av Grimstaspåret

Bilaga 11: Ansökan investering. Inköp av elcyklar

Bilaga 12: Investeringsberäkning ansökan. Inköp av elcyklar

Bilaga 13: Ansökan aktivitetscentra

Bilaga 14: Hässelby-Vällingbys handlingsplan mot våldsbejakande extremism.

Sammanfattande analys

Förvaltningen bedömer att arbetet som pågår bidrar till att alla kommunfullmäktiges fyra inriktningsmål uppnås helt. Bedömningen grundar sig på resultatet av det arbete som hittills utförts och på prognostiserad uppfyllelse av kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet med tillhörande indikatorer och aktiviteter samt på prognostiserad uppfyllelse av nämndens mål.

Ett Stockholm som håller samman

Förvaltningen bedömer att det arbete som utförts och pågår bidrar till att inriktningsmålet uppnås helt. Förvaltningen fortsätter verka för alla barns goda och jämlika uppväxtvillkor. Det görs bland annat genom att öka andel inskrivna barn i förskolan, satsa på barns språkutveckling och utveckling inom naturvetenskap, matematik och digitalisering, samt genom ökad samverkan med hemmet.

I det lokala utvecklingsprogrammet framkommer det att det finns stora skillnader vad gäller gymnasiebehörighet inom stadsdelsområdet. Förvaltningen har för avsikt att utveckla preventiva insatser inom den öppna fritidsverksamheten, i syfte att motverka utanförskap och stärka skolresultaten. För närvarande erbjuds läxhjälp i förvaltningens prioriterade områden, Grimsta, Hässelby gård och Hässelby villastad/Smedshagen. För att få godkänt grundskolebetyg krävs simkunnighet. Samverkan med idrottsförvaltningen har därför initierats för att identifiera vilka insatser som kan öka vattenvana hos fyra- och femåringar.

En översyn har gjorts av allt förebyggande arbete som förvaltningen bedriver. Översynen har visat att tidiga preventiva insatser behöver förstärkas i Hässelby gård, Smedshagen och Grimsta. Ett förslag har tagits fram för en lokal strukturerad samverkan i dessa områden.

En integrering och samlokalisering av öppna förskolan med parklek har påbörjats. Syftet med samlokaliseringen är att öka antal besökare och bredda målgruppen för både öppna förskolan och parkleken.

Förvaltningen har tillsammans med Bromma, Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista påbörjat en förstudie för att undersöka möjligheterna till samordning av öppenvårdsinsatser.

Förvaltningen fortsätter att i samverkan förbättra miljön på Hässelby torg. Under hösten 2016 genomfördes flera trygghetsvandringar och nu pågår åtgärder efter vad som lyftes i vandringarna.

Barn och unga erbjuds organiserade fritids- och idrottsaktiviteter på förvaltningens fritidsgårdar och parklekar. Dessutom erbjuds lovverksamheter genom bland annat samverkan med civilsamhället.

Arbetet med att utveckla mötesplatser för kvinnor och män över 65 år i Hässelby fortsätter. Under perioden har befintliga mötesplatser inventerats och besök har gjorts i de olika pensionärsföreningarna i syfte att få en bild av vilka aktiviteter som efterfrågas.

Ett klimatsmart Stockholm

Förvaltningen bedömer att det arbete som utförts och pågår bidrar till att inriktningsmålet uppnås helt. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att energieffektivisera verksamheten, minska fordonsparken och öka transporter via gång-, cykel- och kollektivtrafik. Andelen inköp av ekologiska livsmedel ökar och användandet av miljö- och hälsofarliga produkter

minskar.

Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Förvaltningen bedömer att det arbete som utförts och pågår bidrar till att inriktningsmålet uppnås helt. Arbetsmarknaden är god och fler personer är självförsörjande genom arbete. Antalet bidragshushåll har minskat. En positiv utveckling konstateras också när det gäller unga vuxna i åldern 18-24 år där antalet personer som har försörjningsstöd har minskat med i genomsnitt ca 25 procent. Fördelningen mellan kvinnor och män är jämn i åldern 18-24 år. Antalet barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd fortsätter också att minska.

Förvaltningen erbjuder ungdomar feriejobb och bedömer att målet kommer att uppnås under året. Det krävs dock ökad samverkan med fackförvaltningar och bolag för att kunna erbjuda meningsfulla feriejobb.

Förvaltningen erbjuder Stockholmsjobb främst inom äldreomsorgen och förskolan. Föräldrar som varit arbetslösa en längre tid är prioriterade.

I föreliggande prognos redovisas ett prognostiserat resultat med budget i balans efter resultatdispositioner. Prognosen bygger på att planerade budgethållnings- och effektiviseringsåtgärder genomförs. Förvaltningen följer den beslutade åtgärdsplanen och vidtar ytterligare åtgärder vid behov för att nå budgetbalans.

Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Förvaltningen bedömer att det arbete som utförts och pågår bidrar till att inriktningsmålet uppnås helt. Förvaltningen har upprättat en organisation för arbetet med jämställdhetsintegrering och arbete pågår för att sprida kunskap och erfarenheter i organisationen.

Arbetet med att öka frisknärvaron och minska sjukfrånvaron fortsätter med hög prioritet. Förvaltningen arbetar främjande, förebyggande och med rehabiliterande aktiviteter på individ-, grupp- och organisationsnivå. Utökad sysselsättningsgrad eller tillfälliga vikariat erbjuds där så är möjligt. Under våren har samtliga deltidsanställda inom förskolan och parkleksverksamheten erbjudits heltid.

Arbete pågår utifrån den lokala handlingsplanen för att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare. Styrgrupp och referensgrupp sammanträder regelbundet för att följa upp och prioritera arbetet.

Ungas organisering fortsätter sin verksamhet med fokus på att utveckla tjej- och killforum, stödja nybildade ungdomsföreningar samt uppmuntra unga att engagera sig i föreningsliv.

För att säkerställa att barn och unga ges möjlighet att uttrycka sin mening i frågor som rör dem granskar förvaltningen utredningar som avser barn och unga. Med utgångspunkt från resultatet av granskningen förbättras arbetet med barns delaktighet samt dokumentationen av hur detta genomförs i varje enskilt ärende.

Medarbetare inom förvaltningens olika verksamhetsområden har deltagit i utbildningar om våld i nära relation. Inom socialtjänsten erbjuds nyanställda en generell utbildning om våld i nära relation som genomförs två gånger per år. Alla barn som varit placerade, på skyddat boende med en våldsutsatt förälder eller i jourlägenheter, har fått skolundervisning.

Förvaltningen har under våren utvecklat informationen på intranätet. För att göra det enklare

för medarbetare har en övergripande webbkarta med samlade länkar till förvaltningens sidor tagits fram.

Medborgarkontoret Bibblerian är fortsatt välbesökt och utveckling av verksamheten pågår löpande. I början av året startades bostadsinformation på medborgarkontoret med drop-in en gång per vecka.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet uppfylls under året. Bedömningen grundas på att samtliga sju verksamhetsområdesmål som är kopplade till inriktningsmålet bedöms uppnås. Hur nämnden har bidragit till att uppfylla inriktningsmålet beskrivs under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att kommunfullmäktiges aktiviteter genomförs enligt plan, att målen för kommunfullmäktiges indikatorer bedöms nås under året och att tillhörande nämndmål bedöms nås under året.

Förvaltningen fortsätter verka för alla barns goda och jämlika uppväxtvillkor genom att arbeta för att öka andel inskrivna barn i förskolan enligt det lokala utvecklingsprogrammet. Barnomsorg på obekväm arbetstid erbjuds även fortsättningsvis inom stadsdelsområdet.

Förvaltningens förskolor fortsätter att satsa på barns språkutveckling och utveckling inom naturvetenskap, matematik och digitalisering. Under våren har ett projekt i naturvetenskap och teknik (NTA) inletts mellan förskolorna och skolorna i de prioriterade områdena. Flickor och pojkar utvecklar sin språkliga och kommunikativa förmåga bland annat genom att personalen arbetar aktivt med att läsa böcker, använda lärplattor och rekvisita till rollspel tillsammans med barnen. Vårdnadshavare har involverats mer i språkutvecklingen, exempelvis genom möjligheten att låna hem litteratur i form av bokpåsar. Genom samarbete med bibliotek har förskolorna tillgång till böcker på flera språk, vilket har gynnat flerspråkiga barn som har fått ökad tillgänglighet till sagor och kortfilmer på det egna modersmålet.

Förskolan skickar kontinuerligt informationsbrev om förskolans arbete till vårdnadshavare. För att öka vårdnadshavarnas kunskap om förskolans syfte och uppdrag beskriver förskolan barnens aktiviteter kopplade till målen i läroplanen tydligare.

Insatser för att uppnå goda skolresultat

I det lokala utvecklingsprogrammet framkommer det att det finns stora skillnader vad gäller gymnasiebehörighet inom stadsdelsområdet. Förvaltningen har därför ansökt om medel från Sociala investeringsfonden för att utveckla preventiva insatser inom den öppna fritidsverksamheten, i syfte att motverka utanförskap och stärka skolresultaten.

Som ett led i arbetet för att barn och unga ska ha lika möjligheter till goda skolresultat erbjuds läxhjälp i förvaltningens prioriterade områdena, Grimsta, Hässelby gård och Hässelby villasatad/Smedshagen. Läxhjälpverksamheten bedrivs i samverkan med civilsamhället. Information om läxhjälpstillfällen ges till elever genom fältassisternas skolbesök varje vecka.

I det pågående projektet ”skola och socialtjänst i samverkan” har en skolsociolog anställts för att arbeta på Smedshagsskolan. Resultatet av arbetet är ökad måluppfyllelse i skolarbetet och minskad frånvaro.

Simkunnighet är en förutsättning för att få godkänt grundskolebetyg. Samverkan med Idrottsförvaltningen har initierats för att identifiera insatser som ökar vattenvana hos fyra- och femåringar. Idrottsförvaltningen kommer under året att ta fram ett utbildningsmaterial som ska underlätta för förskoleklasser att på egen hand utöva aktiviteter för att öka vattenvana. I avvaktan på denna utbildning deltog 3 fritidsledare på Idrottsförvaltningens vattenvaneutbildning för sexåringar.

Goda exempel

Språkutveckling genom språklekar och högläsning

Några förskolor, främst i de prioriterade områdena Hässelby gård, Smedshagen och Grimsta, har infört en modell för språk-, läs- och skrivutveckling i förskolan, *Före Bornholmsmodellen*. Modellen innebär att personal genom språklekar och högläsning, som innehåller sång och lek, lockar barnen till att undersöka språket. Det systematiska arbetet med språklekar kan enligt forskning underlätta barns läsinläring i skolan och förebygga lässvårigheter. Med avstamp i modellen kommer en studiecirkel för personal i förskolan startas under hösten. Fokus kommer vara på språklig medvetenhet hos barn.

Påskpyssel för stora och små

De äldsta barnen i en av Hässelby gårds förskolor har sedan ett år tillbaka fått nya vänner på Hässelgården. Tidigare har barnen sjungit och gett egentillverkade julkort till de äldre. Under påsken har barnen och de äldre träffats över generationsgränserna för att påskpyssla. Tillsammans har de skapat kycklingar och tuppar av frigolitbollar och framförallt har de haft roligt ihop. Samarbetet har varit uppskattat av barnen och de äldre och förhoppningen är att även hemtjänsten i framtiden kan ansluta sig till träffarna. Teman för nästkommande möten över generationsgränserna är bland annat virkning och dans.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	3,4 %			3,5 %	3,4 %	3,5 %	3,1 %	Tertial 1 2017
  Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete				100 %		100 %	tas fram av nämnden	2017
  Andel förskollärare av totalt antal anställda (Årsarbetare)	39,5 %	1 %	38 %	37,1 %	41 %	41 %	41 %	Tertial 1 2017
Analys Periodens utfall når inte upp till årsmålet, men bedömning är att målet kommer att nås innan årets slut.								
  Andel förskollärare som genomgått kompetensutveckling inom				6,5 %		10 %	Öka	2017

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
genuspedagogik/normkritik								
Andel nöjda föräldrar				83 %		87 %	87 %	2017
Antal barn per grupp	16,6 barn/avd.			15,3 barn/avd.	16 st	16	16	Tertial 1 2017
Analys För att klara barnomsorgsgarantin är fler barn inskrivna under våren än hösten. Prognosen är att årsmålet uppfylls eftersom antalet inskrivna barn jämnas ut under året.								
Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	5,1 st			4,6 st	4,9 st	4,9	4,9	Tertial 1 2017
Analys För att klara barnomsorgsgarantin är fler barn inskrivna under våren än hösten. Prognosen är att årsmålet uppfylls eftersom antalet inskrivna barn jämnas ut under året.								
Inskrivningsgraden i förskoleverksamheten						90 %	90 %	2017
Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget				3,6		3,8	3,8	2017
Svarsfrekvens på förskoleundersökningen						80 %	80 %	2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kommunstyrelsen ska utarbeta stadsövergripande riktlinjer för förskoleplaneringen, med prioritering på nybyggnadsområden. Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska bistå kommunstyrelsen i detta arbete.	2017-01-01	2017-12-31	
Stadsdelsnämnderna ska, i samarbete med utbildningsnämnden utveckla verksamhetsformer för att få fler barn i socioekonomiskt utsatta områden att gå i förskolan	2017-01-01	2017-12-31	
Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, arbetsmarknadsnämnden, samt de stadsdelsnämnder som lyfts fram i riktlinjerna för det lokala utvecklingsarbetet, utveckla samverkansformer med föräldrar och civilsamhälle runt grund- och gymnasieskolor med högt socioekonomiskt index	2017-01-01	2017-12-31	
Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ta fram centrala riktlinjer för barnsäkerhet i stadens förskoleverksamhet	2017-01-01	2017-12-31	
Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda hur konceptet med introduktionsförskolor kan utvecklas och spridas till fler områden.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Flickor och pojkar går i förskolan Uppfylls helt**Förväntat resultat**

Flickor och pojkar som går i förskola ökar till 90 % (87 % 2015).

Analys

Barnomsorgsgarantin har uppfyllts under perioden. Detta innebär att alla som sökt förskola har erbjudits en plats.

Förvaltningen fortsätter verka för alla barns goda och jämlika uppväxtvillkor genom att arbeta för att öka andel inskrivna barn i förskolan. Under perioden har samverkan mellan förskolan, fritiden och individ- och familjeomsorgen intensifierats i syfte att nå fler barnfamiljer med information om förskoleverksamheten. Öppna förskolan i Hässelby gård och Grimsta samt Medborgarkontoret i Hässelby gård har fortsatt informerat vårdnadshavare om hur kösystemet till förskolan fungerar samt om förskoleverksamhetens betydelse för barns lärande och utveckling. Vårdnadshavare har även fått informationsmaterial om förskoleverksamheten på medborgarkontoren.

Barn vars föräldrar som har sitt arbete förlagt till kvällar, nätter och helger erbjuds barnomsorg på obekvämlig arbetstid. Efterfrågan på barnomsorg på obekvämlig arbetstid har ökat med 4 barn i jämförelse med samma period föregående år, det vill säga till 9 barn.

Föräldrar har rätt till att ha sitt barn på förskolan inom det som kallas för ramtid. Ramtiden är den maxtid en förskola måste hålla öppet om det finns ett behov av det, det vill säga mellan klockan 06:30-18:30. För att säkerställa att ramöppettiderna följs av samtliga förskolor har förvaltningen gjort en uppföljning. En enkät har skickats till vårdnadshavare och resultatet av enkäten presenteras i tertiärrapport 2.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Ramöppettiderna på förskolan följs upp varje tertiäl.	2017-01-01	2017-12-31	
 Vårdnadshavare som vistas på förvaltningens parklekar, öppna förskolor och mötesplatser informeras om förskoleverksamhetens betydelse.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Flickor och pojkar har stöd att uppnå behörighet till gymnasiet Uppfylls helt**Förväntat resultat**

Pilotprojektet mellan skola och individ- och familjeomsorgen fortsätter och utvecklar metoder för att flickor och pojkar ska uppnå behörighet till gymnasiet.

Analys

I det lokala utvecklingsprogrammet framkommer det att det finns stora skillnader vad gäller

gymnasiebehörighet inom stadsdelsområdet. Förvaltningen har därför ansökt om medel från Sociala investeringsfonden för att utveckla preventiva insatser inom den öppna fritidsverksamheten, i syfte att motverka utanförskap och stärka skolresultaten.

Som ett led i arbetet för att barn och unga ska ha lika möjligheter till goda skolresultat erbjuds läxhjälp i de prioriterade områdena. I Hässelby gård erbjuds läxhjälp två gånger per vecka där 285 barn och ungdomar, varav 156 flickor, har deltagit under perioden. Grimstahörnan erbjuder läxhjälp tre dagar i veckan, där 849 barn och ungdomar, varav 399 tjejer deltagit under perioden. I Smedshagen erbjuds läxhjälp en gång i veckan. Läxhjälp erbjuds även på samtliga parklekar. Läxhjälpverksamheten bedrivs i samverkan med civilsamhället bland annat föreningarna Internationella bekantskaper, Individuell människohjälp och Vi unga i Västerort. Information om läxhjälpstillfällen ges till elever genom fältassisternas skolbesök som i genomsnitt gör cirka fyra skolbesök per vecka.

Simkunnighet är en förutsättning för att få godkänt grundskolebetyg. Samverkan med Idrottsförvaltningen har initierats för att identifiera insatser som ökar vattenvana hos fyra- och femåringar. Idrottsförvaltningen kommer att under året ta fram ett utbildningsmaterial som ska underlätta för förskoleklasser att på egen hand utöva aktiviteter för att öka vattenvana. I avvaktan på denna utbildning deltog 3 fritidsledare på Idrottsförvaltningens vattenvaneutbildning för sexåringar. Utbildningen ger kunskaper i att undervisa i vattenvanemomenten; hoppa, doppa, kunna orientera sig i vattnet samt flyta på mage och rygg utan rädsla. Fritidsledare i samverkan med förskolan ska erbjuda fyra- och femåringar vattenvana genom att under sommaren öva enkla vattenvaneövningar på plaskdamm. Planeringen av sommarlovssatsningen "Bli vän med vatten" pågår.

I det pågående projektet "skola och socialtjänst i samverkan" har en skolsocionom anställts för att arbeta på Smedshagsskolan. Sedan tidigare finns skolsocionomer på Hässelbygårdsskolan och Grimstaskolan. Under året har 12 elever varit inskrivna i projektet, varav 8 pojkar och 4 flickor. Fyra elever, 3 pojkar och 1 flicka, har avslutats under perioden. Resultatet av arbetet är ökad måluppfyllelse i skolarbetet och minskad frånvaro. Eleverna själva säger att de känner sig sedda och bekräftade i kontakten med skolsocionomerna. Utöver stöd till barnen erbjuds föräldrarna rådgivning och stöd i föräldraroll vilket föräldrarna är nöjda med.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Femåringar erbjuds att träna vattenvana genom besök på badhuset minst 2 gånger innan de börjar förskoleklass i de prioriterade områdena.	2017-01-01	2017-06-30	
 Flickor och pojkar erbjuds organiserad läxhjälp i de prioriterade områdena.	2017-01-01	2017-12-31	
 I samverkan med idrottsförvaltningen erbjuds flickor och pojkar vattenvana och simundervisning.	2017-01-01	2017-12-31	
 I samverkan med kulturförvaltningen ges de äldre förskolebarnen i de prioriterade områden en bok i syfte att stimulera läsning.	2017-01-01	2017-12-31	
 I samverkan med utbildningsförvaltningen fortsätter samverkansprojektet för ungdomar med hög frånvaro och låg måluppfyllelse i Hässelby Gårdsskolan och Grimstaskolan.	2017-01-01	2017-12-31	
 I samverkan med utbildningsförvaltningen utreds mentorskapsverksamhet för nyanlända.	2017-01-01	2017-12-31	
 Medborgarkontoret i Smedshagen samlokaliseras med Hässelby villastads bibliotek.	2017-01-01	2017-08-31	

Nämndmål:

Flickor och pojkar utvecklas genom lek och lärande

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Totala andelen nöjda föräldrar avseende utveckling och lärande ökar till 81 % (80 % 2016) (Resultatet är inte uppdelat på flickor och pojkar i förskoleundersökningen).

Totala andel nöjda föräldrar avseende Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sitt språk ökar till 82 % (81 % 2016).

Andel nöjda föräldrar till flickor avseende Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sitt språk ökar till 82 % (81 % 2016).

Andel nöjda föräldrar till pojkar avseende Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sitt språk ökar till 82 % (81 % 2016).

Totala andelen nöjda föräldrar avseende Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sin förståelse för naturvetenskapliga fenomen ökar till 83% (82% 2016).

Andel nöjda föräldrar till flickor avseende Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sin förståelse för naturvetenskapliga fenomen ökar till 83% (82% 2016).

Andel nöjda föräldrar till pojkar avseende Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sin förståelse för naturvetenskapliga fenomen ökar eller uppgår minst till 83% (83% 2016).

Analys

Förvaltningens förskolor fortsätter att satsa på barns språkutveckling och utveckling inom naturvetenskap, matematik och digitalisering. Flickor och pojkar utvecklar sin språkliga och kommunikativa förmåga bland annat genom att personalen arbetar aktivt med att läsa böcker, använda lärplattor och rekvisita till rollspel tillsammans med barnen. Under perioden har barnen gjort egna dramatiseringar och skapat egna sagor med hjälp av lärplattor. Många förskolor läser digitala böcker, exempelvis genom digital teknik som QR-koder. En QR-kod är en streckkod som barn scannar med lärplattan för att snabbare komma till en digital bok. Vårdnadshavare har involverats mer i språkutvecklingen, exempelvis genom möjligheten att låna hem litteratur i form av bokpåsar. Genom samarbete med bibliotek har förskolorna tillgång till böcker på flera språk, vilket har gynnat flerspråkiga barn som har fått ökad tillgänglighet till sagor och kortfilmer på det egna modersmålet. Förskolorna använder även flerspråkigt material från mediateket, en webbplats för lärande inom digitala verktyg, film och litteratur.

Under våren har förskolornas läsombud träffats i studiecirkel och bokträffar med olika teman. Utbildningarna ger läsombuden kunskap om och förmåga till att levandegöra berättelser för barnen samt utveckla inbjudande läsmiljöer. Förvaltningen kommer, i samverkan med biblioteken, att utvärdera satsningen med läsombud under hösten 2017.

Förskolorna utbildar kontinuerligt medarbetare i vetenskapsakademins nätverk "naturvetenskap och teknik för alla" (NTA) och i dagsläget finns 120 utbildade handledare i stadsdelsområdet. Under perioden har förskolornas NTA-handledare träffats i ett nätverk i

syfte att sprida goda exempel om NTA. NTA-projektet mellan förskolorna och skolorna i de prioriterade områdena har inletts och under våren har en projektgrupp bildats och en projektplan för fortsatt samverkan har upprättats. Projektet är flerårigt med uppstart under hösten 2017. För att ytterligare sprida kunskapen om naturvetenskapliga experiment har ett instagramkonto för NTA startats. Kontot har cirka 550 följare.

För att ge flickor och pojkar grundläggande digital kompetens har förskolornas arbete med informations- och kommunikationsteknik (IKT) fördjupats. Barnen skapat egna robotar med rörliga delar med hjälp av blompinnar och häftklammers. Genom att utforska egna rörelser har barnen gett kommandon till hur roboten ska röra sig. På så sätt kan barns intresse öka för att undersöka, reflektera och pröva olika lösningar på problemställningar. Förvaltningen har startat en IKT-studiecirkel för förskollärare och barnskötare. Syftet med studiecirkel är öka kunskapen om hur lärplattan kan användas för att gynna barns utveckling och lärande.

Två av förvaltningens förskolor har medverkat i forskningsprojektet "Små barns lärande" i samverkan med bland annat Linnéuniversitetet. Projektet avslutades efter fyra år med en konferens som sammanfattades projektet resultat och effekter. Resultatet av projektet visar att personalen har ändrat sitt arbetssätt från att dokumentera barns aktiviteter till att ha mer fokus på barns förändrade lärande och kunnande. För att öka likvärdigheten inom och mellan förskolorna kommer lärdomarna från projektet att spridas till samtliga förskolor. De pedagogiska miljöerna utvecklas fortlöpande för att anpassas till alla barns intressen och behov.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Personalens bedömning av "förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling" ökar till 3,8	3,6				3,8	3,8		Tertial 1 2017
Analys Snittvärdet på förskolans webbaserade kvalitetsindikator (WKI) är 3,6, vilket är samma som föregående år. Analysen visar att resultatet har sjunkit generellt på förvaltningen och även i staden sedan det nya digitala uppföljningssystemet infördes. WKI har dock tydliggjort arbetslagens utvecklingsområden och har identifierat var extra insatser behöver sättas in. Resultatet kan komma att förbättras framledes eftersom fler chefer och arbetslag känner igen sig i det digitala verktygets nivåer och kriterier. För att förbättra kvalitén i förskolan genomförs WKI två gånger per år. Resultatet följs upp av förvaltningen.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Arbetet med naturvetenskapliga fenomen och tekniska lösningar fördjupas och används aktivt i ett utforskande och temainriktat arbetssätt.	2017-01-01	2017-12-31	
 Arbetslagen fördjupar arbetet med olika matematiska aktiviteter och olika svårighetsgrader utifrån barnen intressen och erfarenheter.	2017-01-01	2017-12-31	
 En avdelningsövergripande IKT policy upprättas.	2017-01-01	2017-04-30	
 Förskolornas pedagogiska miljö ses över och material används aktivt för att nå verksamhetens mål.	2017-01-01	2017-12-31	
 Parklekarnas utemiljöer upprustas.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förvaltningens parklekslokaler i de prioriterade områdena behöver upprustas för att möta verksamhetens behov.			
Samverkan med skolan och parklekar utvecklas med fokus på NTA.	2017-01-01	2017-12-31	
Skapande verksamhet och olika uttrycksformer används aktivt i ett utforskande och temainriktat arbetssätt.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Samverkan mellan förskola och hem är välfungerade

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Totala andelen nöjda föräldrar avseende samverkan med hemmet ökar till 82 % (81 % 2016) (Resultatet är inte uppdelat på flickor och pojkar i förskoleundersökningen).

Totala andelen nöjda föräldrar avseende Jag har möjlighet till delaktighet och inflytande i verksamheten ökar till 78 % (77 % 2016).

Andel nöjda föräldrar till flickor Jag har möjlighet till delaktighet och inflytande i verksamheten ökar till 78 % (75 % 2016).

Andel nöjda föräldrar till pojkar avseende Jag har möjlighet till delaktighet och inflytande i verksamheten ökar eller uppnår minst till 78 % (78 % 2016).

Analys

För att stärka kommunikationen mellan förskola och hem skickar förskolorna ut vecko- eller månadsbrev till föräldrar. Under perioden har förskolorna utvecklat och förstärkt kopplingen mellan barns olika aktiviteter i förskolan och målen i läroplanen i breven. Förändringen ska öka vårdnadshavarnas kunskap om förskolans syfte och uppdrag. Breven underlättar även för barn som varit lediga eller sjuka att vara insatta i förskolas aktiviteter under sin frånvaro. Resultatet av förändringen kommer följas upp och presenteras i verksamhetsberättelsen.

Ett arbetssätt för att öka föräldrars delaktighet och inflytande är att bjuda in till föräldrasammankomster i form av bland annat vernissage och workshops. En av förskolorna har hållit en NTA-workshop där föräldrar själva får testa på att experimentera med barnen. Detta har inspirerat vissa familjer att återskapa experimenten från förskolan hemma.

För att öka svarsfrekvensen på brukarenkäten har förskolorna ordnat olika aktiviteter. Exempelvis har några förskolor haft datorer tillgängliga för att ge vårdnadshavare möjlighet att svara på enkäten i samband med hämtning och lämning.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Vårdnadshavare erbjuds att delta på föräldrasammankomster minst två gånger per år.	2017-01-01	2017-12-31	
Vårdnadshavare erbjuds utvecklingssamtal en gång per år.	2017-01-01	2017-12-31	
Vårdnadshavarna informeras om och förstår syftet med förskolans uppdrag och arbete.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att kommunfullmäktiges aktiviteter genomförs enligt plan, att målen för majoriteten av kommunfullmäktiges indikatorer bedöms nås under året och tillhörande nämndmål bedöms nås under året. Avvikelser beskrivs under respektive indikator.

Under januari till april har 1 245 ansökningar/ orosanmälningar inkommit när det gäller barn och unga i åldern 0- 19 år. Det är en ökning med 172 anmälningar jämfört med samma period 2016. Anmälningarna avser 1 112 unika barn och unga. Antalet anmälningar är fler än antalet unika barn och beror på att flera anmälningar kan avse samma barn. Flertalet av anmälningarna kommer från polisen, skolan, hälso- och sjukvården och socialtjänsten. En fördjupad analys av inkomna orosanmälningar har påbörjats och ska ligga till grund för utveckling av arbetssätt inom barn- och ungdomsenheten.

I det lokala utvecklingsprogrammet framkommer det behov av ett samordnat och utvecklingsinriktat preventivt arbete. Förvaltningen har därför gjort en översyn av det förebyggande arbetet med syfte att se över hur resurser på bästa sätt ska verka för att minska skillnader i livsvillkor. Medarbetare från berörda verksamheter har deltagit i fokusgrupper för att analysera befintliga preventiva insatser, vilka målgrupper som nås av insatserna samt hur den interna respektive externa samverkan fungerar. Översynen har visat att tidiga preventiva insatser behöver förstärkas i de prioriterade områdena och förslag till samverkansprogram för Hässelby gård, Smedshagen och Grimsta har tagits fram. Vidare har det föreslagits att det förebyggande arbetet för barn och unga ska organiseras under en och samma avdelning. Resultatet av översynen kommer att presenteras för berörda medarbetare och organisationsförändringar kommer att genomföras från 1:a september 2017.

Stödinsatser- barn

För att alla flickor och pojkar ska mötas utifrån deras särskilda behov erbjuds personal på förskolorna konsultation av specialpedagog och psykolog. Resurssamordnaren fortsätter samverka i förmån för barn i behov av särskilt stöd tillsammans med Habilitering & Hälsa, Barn- och ungdomspsykiatri och Socialtjänsten.

En integrering och samlokalisering av öppna förskolan med parklek har påbörjats. Syftet med samlokaliseringen är att öka antal besökare och bredda målgruppen till både Öppna förskolan och parkleken. En nyetablering av Öppen förskola och parklek i Smedshagen är planerad och kommer att genomföras under året.

Stödinsatser - Ungdomar

Ungdomsmottagningen har fått del av statliga medel för fortsatt förebyggande arbete av psykisk ohälsa och därför anställts ytterligare en kurator. Väntetiderna för besök hos kurator har minskat och stöd kan erbjudas mer flexibelt utifrån ungdomars behov.

Ett särskilt program har utvecklats till skolor som har introduktionsklasser för nyanlända ungdomar. I stadsdelsområdet är det Hässelbygårdsskolan som fått del av detta särskilda

program.

Skolbesök genom fältassistenter har genomförts på samtliga skolor med genomsnitt fyra skolbesök per vecka. Informationsinsats om "ungas nätanvändning" har hållits i Nälsta skolan och isamband med Valborgsmässafton har barn och unga informerats om alkoholanvändningens negativa effekter.

Som ett led i att begränsa tillgången till alkohol, narkotika och tobak genomför förvaltningen alkohol- och tobakstillsyn. Hittills har tillsyn utförts på 16 av 51 försäljningsställen. Utöver tillsynen har även kontrollköp av minderåriga genomförts. 48 av 50 butiker nekade kontrollköparen att handla tobak då giltig legitimation inte kunde uppvisas. Det är en förbättring med sex butiker mot samma period föregående år.

Stödinsatser - Familj

För att i större utsträckning tillgodose behovet av stöd och insatser i hemmet till familjer med barn och unga har ett team inrättats som arbetar utifrån metoden Lösningssökande Intensiv Hemmabaserad Familjbehandling (LIHF). Målsättningen med dessa insatser är att barn och unga ska kunna bo kvar hemma och inte behöva placeras utanför hemmet.

För att tidigt uppmärksamma barn och unga som är i behov av stöd erbjuds olika insatser bland annat informations- och samtalsträffar till föräldrar med små barn, 0-2 år tillsammans med barnavårdscentralen, barnmorskemottagningen, folktandvården. Öppna förskolan och förskolan. Föräldrarådgivning erbjuds individuellt till föräldrar och föräldrautbildning i grupp såsom ABC (25), Komet (9) och Att vara förälder i Sverige genomförs återkommande. Till föräldrar där det förekommer våld i hemmet erbjuds insatsen Tryggare barn, en kurs i lugnt föräldraskap för föräldrar till barn i åldern 3-11 år.

Barn och unga kan behöva stöd och insatser från flera av samhällets stödfunktioner för att klara av skolan och växa upp under trygga förhållanden. När föräldrar med barn och unga har behov av insatser från både socialtjänst, hälso- och sjukvård och skolan ska en samordnad individuell plan upprättas för att tydliggöra ansvaret mellan de olika huvudmännen. Förvaltningen har fått projektmedel för en särskild befattning som samordnare för arbetet med samordnade individuella planer (SIP). Samordnarens uppgift är att sammankalla och hålla ihop arbetet med dessa planer.

Stödinsatser - Vuxna

Förvaltningen har tillsammans med Bromma, Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista påbörjat en förstudie för att undersöka möjligheterna till samordning av öppenvårdsinsatser.

Förvaltningens egen öppenvård är under fortsatt utbyggnad och erbjuder såväl gruppbehandling som individuella motivations- och behandlingssamtal. För att ge stöd i ekonomiska frågor har förvaltningen förstärkt arbetet med en budget- och skuldrådgivare som särskilt arbetar med personer som bor i försöks- och träningslägenheter och personer som har pågående behandling för missbruk.

Intresset av att få stöd från sociala insatsgruppen (SIG) har ökat och förvaltningen har förstärkt arbetet med ytterligare en tjänst. Unga vuxna i åldern 18-29 får stöd i att lämna en kriminell livsstil genom SIG. Arbetet sker i nära samverkan med polisen, jobbtorg, arbetsförmedlingen och kriminalvården/frivården. Arbetet visar på goda resultat med minskad kriminalitet, egen försörjning genom arbete och stabilare bostadssituation för flera personer.

För att stärka kvinnor och män i att leva ett självständigt liv har beställarenheten socialpsykiatri börjat med ett nytt arbetssätt för att få fler personer i sysselsättning. En inventering visade att flera personer som bor i bostad med särskild service har avslutat sin sysselsättning. För att motivera till fortsatt sysselsättning besöker och samtalat en handläggare de boende på gruppboenden.

Unga vuxna (20-29 år) har erbjudits deltagande i studiecirkel. Syfte med cirkeln är att stärka deltagarnas egna förmågor och ge dem verktyg för att komma vidare till någon form av sysselsättning samt bryta isolering och diskutera vägar framåt.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen (Utredningstyp BoU eller Vuxen) och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (inom IoF, BoU och Vuxna, 0-19 år)	79 %	83,2 %	73,7 %	79,6 %	82 %	82 %	84 %	Tertial 1 2017
Andel enskilda som har fått stöd i enlighet med sitt beslut inom socialpsykiatri				93,88 %		50 %	tas fram av nämnden	2017
Andel enskilda som klarar mer på egen hand inom socialpsykiatri						60 %	Fastställt av nämnden	2017
Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk	47,4 %	47,4 %	47,6 %	39,3 %	37 %	37 %	35 %	Tertial 1 2017
Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes				69 %		80 %	80 %	2017
Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol						70 %	tas fram av nämnden	2017
Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika						95 %	tas fram av nämnden	2017
Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak						93 %	tas fram av nämnden	2017

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andelen försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i nämnden				16 %		20 %	25 %	2017
  Antal hemlösa				88 st		100 st	tas fram av nämnd en	2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med socialnämnden och utbildningsnämnden säkerställa att barn i skolåldern som bor på skyddat boende erbjuds skolundervisning inom en vecka samt att yngre barn snarast erbjuds undervisning i förskoleklass, förskola eller annan pedagogisk verksamhet.	2017-01-01	2017-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med hembesöksprogram tillsammans med barn- och mödravården och förskolan.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Flickor och pojkar har god psykisk hälsa

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Flickors psykiska hälsa försämrats inte jämfört med tidigare år (Stockholmsenkäten).

Analys

Ungdomsmottagningen har fått del av statliga medel för fortsatt förebyggande arbete av psykisk ohälsa. Det har resulterat i att ytterligare en kurator har anställts och de är nu totalt fyra kuratorer. Väntetiderna för besök hos kurator har minskat och stöd kan erbjudas mer flexibelt utifrån ungdomars behov.

Under januari-mars har 143 ungdomar, varav 80 procent flickor, träffat kurator för samtal. Ungdomarna kommer i huvudsak från Hässelby-Vällingby och Bromma stadsdelsförvaltningar men även från andra stadsdelar. Många ungdomar söker kontakt med kurator för oro, nedstämdhet, stress- och ångest. Utöver individuella samtal har en kurs i stresshantering startat i mars månad med sex deltagare, samtliga flickor.

Ett särskilt program har utvecklats till skolor som har introduktionsklasser för nyanlända ungdomar. I stadsdelsområdet är det Hässelby Gårdsskolan som fått del av detta särskilda program för nyanlända. Kurator och barnmorska erbjuder två träffar på skolan och därefter en träff på ungdomsmottagningen. Fokus på dessa träffar är attityder och värderingar kring sex och samlevnad. Efter dessa gruppträffar har flera ungdomar sökt enskilt stöd vid ungdomsmottagningen. Ungdomsmottagningen når på detta sätt nyanlända ungdomar som annars kanske inte sökt sig till ungdomsmottagningen för stöd.

Preventionsprofilen är ett verktyg för att arbeta med kunskapsbaserade risk- och skyddsfaktorer inom verksamheter för barn och unga. Preventionsprofilen har använts inom den öppna fritidsverksamheten och resultatet visar att medarbetare inom fritiden är i behov av fördjupad kunskap om psykisk ohälsa. Utbildningsinsatser är inplanerade.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Föräldrastödsutbildningen ABC (Alla Barn i centrum) erbjuds i förskolans lokal med fokus på vårdnadshavare i Hässelby gård, Grimsta och Smedshagen.	2017-01-01	2017-12-31	
 Informera vårdnadshavare och utbilda personal om psykisk ohälsa.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Kvinnor och män i utsatthet stärks i sin förmåga att leva ett självständigt liv

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Fler kvinnor och män inom socialpsykiatri har fått stöd i enlighet med sitt beslut i jämförelse med föregående år. Kvinnor och män inom socialpsykiatri är mer nöjda med hur utredning av deras behov av stöd genomfördes i jämförelse med föregående år.

Kvinnor och män med missbruksproblem upplever att de har fått stöd och insatser som varit till hjälp i deras livssituation.

Analys

Missbruk och beroende

Förvaltningen har tillsammans med Bromma, Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltningar fått 0,2 mnkr i lokala utvecklingsmedel från socialförvaltningen till en förstudie för att undersöka möjligheterna till samordning av öppenvårdsinsatser för personer med missbruk och beroende. Arbetet med förstudien har påbörjats.

Förvaltningens egen öppenvård är under fortsatt utbyggnad och erbjuder såväl gruppbehandling som individuella motivations- och behandlingssamtal. Under januari-mars har 27 personer deltagit i behandling, varav 20 män och 7 kvinnor. Av dessa har 13 personer avslutat behandling under perioden varav hälften har fullföljt behandlingen enligt plan och hälften har avbrutit behandlingen i förtid. För att fånga upp de personer som avslutat behandlingen i förtid sker uppsökande och motiverande samtal för att motivera dem till fortsatta insatser.

För att ge stöd i ekonomiska frågor har förvaltningen förstärkt arbetet med en budget- och skuldrådgivare som särskilt arbetar med personer som bor i försöks- och träningslägenheter och personer som har pågående behandling för missbruk. Resultatet av detta arbete är att flera personer har fått överta sina hyreskontrakt och på så sätt uppnått en stabilare boendesituation.

Under januari - mars har 16 anmälningar inkommit enligt lagen om vård av missbrukare (LVM) vilket är något lägre jämfört med samma period 2016. Samtliga anmälningar avser män och är i åldern 30 år och äldre. Anmälningarna kommer i huvudsak från sjukvård och polisen. Efter utredning och motivationsarbete har flera ansökt om insatser på frivillig grund

och tvångsvård har varit nödvändigt för enstaka personer. Antalet vård dygn enligt LVM har dock ökat under 2017 och uppgår till totalt 111 dygn jämfört med 39 vård dygn under samma period 2016. Förvaltningen ser en ökad komplexitet i de anmälningar som inkommer. Detta kan komma att innebära ett ökat behov av vård och behandling under året.

Uppsökande arbete

Det uppsökande arbetet består av förhandsbedömningar vid inkomna anmälningar, motivation och förmedling av kontakter till landstingets beroendevård, sjukvård, hyresvärdar och verksamheter inom förvaltningen i syfte att den enskilde ska få stöd i sin livssituation. Uppsökarna har varit i kontakt med 70 personer varav cirka 10 procent kvinnor. Därutöver har uppsökarna varit i kontakt med 8 bosättningar i stadsdelsområdet. Ingen bosättning har gällt EU-medborgare. Samverkan med polisen är en viktig del i detta arbete.

Vräkningsförebyggande arbete

I syfte att förhindra vräkningar och minska hemlösheten bedrivs ett aktivt och nära samarbete med bostadsbolag, inkassoföretag och Kronofogdemyndigheten. Under året har förvaltningen fått in 180 anmälningar från hyresvärdar varav 151 avser uppsägningar, 8 avser beslut om avhysning från Kronofogdemyndigheten och 21 avser störningar i boendet. Cirka 15 procent är personer som redan är aktuella vid förvaltningen. Familjer med barn prioriteras i arbetet med att förhindra vräkningar och ingen barnfamilj har vräpts från förstahandskontrakt under året. En barnfamilj har vräpts från ett andrahandskontrakt och har erhållit stöd för att hitta annat boende men avböjt stöd.

Social insatsgrupp 18-29 år

Intresset av att få stöd från sociala insatsgruppen (SIG) har ökat och förvaltningen har förstärkt arbetet med ytterligare en tjänst. Unga vuxna i åldern 18-29 får stöd i att lämna en kriminell livsstil genom SIG. Arbetet sker i nära samverkan med polisen, jobbtorg, arbetsförmedlingen och kriminalvården/frivården. Sammanlagt har 30 personer kontakt med SIG i olika omfattning, varav en del är personer som tidigare ingått i gruppen och som nu har uppföljande kontakter. Arbetet visar på goda resultat med minskad kriminalitet, egen försörjning genom arbete och stabilare bostadssituation för flera personer.

Socialpsykiatri

För att stärka kvinnor och män i att leva ett självständigt liv har beställarenheten socialpsykiatri börjat med ett nytt arbetssätt för att få fler personer i sysselsättning. En inventering visade att flera personer som bor i bostad med särskild service har avslutat sin sysselsättning. För att förhindra att fler personer slutar på sin nuvarande sysselsättning besöker en handläggare gruppboendena. Syftet med besöken är att motivera till att fortsätta på sin sysselsättning och för de som inte har sysselsättning försöka motivera dem att börja. Det nya arbetssättet med besök hemma hos personerna har inte visat resultat ännu men förvaltningens bedömning är att besöken kommer att leda till att fler kvinnor och män har sysselsättning och på så vis stärks i sin förmåga att leva ett självständigt liv.

För att stärka kvinnor och män i att leva ett självständigt liv har beställarenheten socialpsykiatri team för unga vuxna (20-29 år) under perioden arbetat med studiecirkeln *Din egen makt*. Syfte med cirkeln är att stärka deltagarnas egna förmågor och ge dem verktyg för att komma vidare till någon form av sysselsättning samt bryta isolering och diskutera vägar framåt. Cirkeln har sedan februari träffats en halvdag per vecka och utifrån olika teman haft

diskussioner och övningar.

Handläggarna arbetar också individuellt med deltagare i teamet som har ett behov av utökat individuellt stöd i samordnade insatser för att bygga kontakter med andra myndigheter och aktörer. Teamet gör nu en kartläggning för att kunna följa upp hur det går för klienterna och hur deras arbete påverkar kvinnor och mäns förmåga till att leva ett självständigt liv.

Återtagandet av Ekeby, Paradsängen och Säteritakets grupp- och serviceboenden genomfördes som planerat den 1 februari i år och övergången har fungerat bra. Ett samarbete mellan boendestödsenheten och gruppboendena Ekeby och Paradsängen har påbörjats och kommer att utvecklas under året. Syftet är att finna samordningsvinster i vissa insatser som finns i båda verksamheterna bland annat boendestöd.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Behovet av boende för personer med samsjuklighet kartläggs.	2017-01-01	2017-12-31	
 Handlingsplanen för det vräkningsförebyggande arbetet revideras.	2017-01-01	2017-12-31	
 Samverkan med landstinget för att uppmärksamma och nå kvinnor med missbruksproblem.	2017-01-01	2017-12-31	
 Samverkan och ansvar tydliggörs mellan individ- och familjeomsorgen och äldreomsorgen när det gäller personer 65 år och äldre som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa.	2017-01-01	2017-12-31	
 Stadens program för anhörigstöd implementeras i verksamheten.	2017-01-01	2017-12-31	
 Sysselsättning för personer med psykisk och neuropsykiatrisk funktionsnedsättning utvecklas.	2017-01-01	2017-12-31	
 Öppenvårdsinsatser utvecklas för att tillgodose behovet av vård och behandling på hemmaplan.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Samverkan mellan individ- och familjeomsorg, förskola, skola och fritid stärks för barn och ungdomars bästa

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Samverkansöverenskommelsen följs och medarbetare inom individ- och familjeomsorg, förskola, skola och fritid anser att samverkan fungerar bra.

Analys

Arbetet fortlöper enligt den överenskommelse om samverkan mellan socialtjänsten, förskolan, skolan och fritiden som tecknats under 2016. Samverkan sker på olika nivåer i syfte att sprida information om aktuella frågor inom respektive verksamhetsområde samt inspirera till gemensamma insatser på strukturell nivå. I anslutningen till överenskommelsen finns ett årshjul med konkreta aktiviteter som genomförs. Under året kommer bland annat en utbildning att anordnas när det gäller samordnad individuell plan (SIP).

För barn och unga i behov av särskilt stöd av samordnade insatser från kommunen och landstinget pågår samverkan inom ramen för BUS- samverkan tillsammans med Bromma stadsdelsförvaltning och landstinget.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Samverkansöverenskommelsen mellan individ- och familjeomsorg, förskola, skola och fritid uppdateras årligen.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Tidiga och förebyggande insatser ger flickor och pojkar jämlika uppväxtförhållanden

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Flickor och pojkar erbjuds samordnade och generella insatser för att säkerställa goda uppväxtvillkor.

Flickor och pojkar i behov av stöd uppmärksammas tidigt och erbjuds samordnade och individuella insatser för att säkerställa goda uppväxtvillkor.

Förskolan håller barnkonferenser två gånger per år.

Analys

I det lokala utvecklingsprogrammet framkommer det behov av ett samordnat och utvecklingsinriktat preventivt arbete. Förvaltningen har därför gjort en översyn av det förebyggande arbetet med syfte att se över hur resurser på bästa sätt ska verka för att minska skillnader i livsvillkor. Medarbetare från berörda verksamheter har deltagit i fokusgrupper för att analysera befintliga preventiva insatser, vilka målgrupper som nås av insatserna samt hur den interna respektive externa samverkan fungerar. Utifrån resultatet av fokusgrupperna har enhetschefer från berörda enheter, samt chefer för förskola, skola och utredningsenheten för barn och unga deltagit i processdagar för att ta fram ett förslag på hur tidiga preventiva insatser kan förstärkas i de prioriterade områdena. Förslag till samverkansprogram för Hässelby gård, Smedshagen och Grimsta har tagits fram. Vidare har det även föreslagits att det förebyggande arbetet för barn och unga ska organiseras under en och samma avdelning. Resultatet av översynen kommer att presenteras för berörda medarbetare och organisationsförändringar kommer att genomföras från och med 1 september 2017.

En gemensam organisation för familjerätten mellan Hässelby-Vällingby och Bromma stadsdelsförvaltningar "Familjerätt nordväst" genomförs från och med 1 september 2017.

Stödinsatser- barn

För att alla flickor och pojkar ska mötas utifrån deras särskilda behov erbjuds personal på förskolorna konsultation av specialpedagog. Under våren har förvaltningen förstärkt resurserna för barn i behov av särskilt stöd genom att anställa en psykolog.

Resurssamordnaren fortsätter samverka i förmån för barn i behov av särskilt stöd tillsammans med Habilitering & Hälsa, Barn-och ungdomspsykiatri och Socialtjänsten. Under våren erbjöd förvaltningen barnskötare och förskollärare två internutbildningar inom området funktionsvariationer. En föreläsning handlade om barns språkstörning och den andra om autism. Insatserna för att öka kunskapen om barn i behov av särskilt stöd fortsätter under året.

En integrering och samlokalisering av öppna förskolan med parklek har påbörjats. Under

våren ska parkleken Stråket upprustas så att Öppen förskola kan bedrivas i samma lokaler. Syftet med samlokaliseringen är att öka antal besökare och bredda målgruppen till både Öppna förskolan och parkleken. En nyetablering av Öppen förskola och parklek i Smedshagen är planerad och kommer att genomföras under året.

Stödinsatser - Ungdomar

Ungdomsmottagningen har fått del av statliga medel för fortsatt förebyggande arbete av psykisk ohälsa och därför anställts ytterligare en kurator. Väntetiderna för besök hos kurator har minskat och stöd kan erbjudas mer flexibelt utifrån ungdomars behov.

Ett särskilt program har utvecklats till skolor som har introduktionsklasser för nyanlända ungdomar. I stadsdelsområdet är det Hässelbygårdsskolan som fått del av detta särskilda program.

Skolbesök genom fältassistenterna har genomförts på samtliga skolor med genomsnitt fyra skolbesök per vecka. Informationsinsats om "ungas nätanvändning" har hållits i Nälsta skolan, där 59 elever, varav 30 flickor deltog. Dessutom deltog 21 vårdnadshavare, varav 16 kvinnor. I samband med Valborgsmässoafton har barn och unga informerats om alkoholanvändningens negativa effekter.

Som ett led i att begränsa barn och ungas tillgång till alkohol, narkotika och tobak genomför förvaltningen alkohol- och tobakstillsyn. Hittills har tillsyn utförts på 16 av 51 försäljningsställen. Utöver tillsynen har även kontrollköp av minderåriga genomförts. 48 av 50 butiker nekade kontrollköparen att handla tobak då giltig legitimation inte kunde uppvisas. Det är en förbättring med sex butiker mot samma period föregående år.

Stödinsatser - Familjer

Under januari till april har 1 245 ansökningar/ orosanmälningar inkommit när det gäller barn och unga i åldern 0- 19 år. Det är en ökning med 172 anmälningar jämfört med samma period 2016. Anmälningarna avser 1 112 unika barn och unga. Antalet anmälningar är fler än antalet unika barn och beror på att flera anmälningar kan avse samma barn. Flertalet av anmälningarna kommer från polisen, skolan, hälso- och sjukvården och socialtjänsten. En fördjupad analys av inkomna orosanmälningar har påbörjats och ska ligga till grund för utveckling av arbetssätt inom barn- och ungdomsenheten.

För att i större utsträckning tillgodose behovet av stöd och insatser i hemmet till familjer med barn och unga har ett team inrättats som arbetar utifrån metoden Lösningfokuserad Intensiv Hemmabaserad Familjebehandling (LIHF). Målsättningen med dessa insatser är att barn och unga ska kunna bo kvar hemma och inte behöva placeras utanför hemmet. Teamet kommer också arbeta med barn och unga som är tillfälligt placerade för att de ska kunna återgå till föräldrahemmet.

För att tidigt uppmärksamma barn och unga som är i behov av stöd erbjuds olika insatser bland annat informations- och samtalsträffar till föräldrar med små barn, 0-2 år tillsammans med barnavårdscentralen (BVC), barnmorskemottagningen (BMM), folktandvården och förskolan. Föräldrarådgivning erbjuds individuellt till föräldrar och föräldrautbildning i grupp såsom ABC (25 deltagare), Komet (9 deltagare) och Att vara förälder i Sverige genomförs återkommande. Föräldrautbildningarna följs upp efter avslutad kurs och flertalet av de som deltagit är mycket nöjda med föräldrautbildningarna och tycker att de har fått ökad kunskap i sitt föräldraskap.

Till föräldrar där det förekommer våld i hemmet erbjuds insatsen Tryggare barn, en kurs i lugnt föräldraskap för föräldrar till barn i åldern 3-11 år. Under januari-mars har 13 barn tillsammans med sina föräldrar deltagit i dessa samtal. Det motsvarar samma antal som under motsvarande period 2016. Vid utvärdering av insatsen framkommer att både föräldrar och barn upplever att det har skett en positiv förändring i hemmet med mindre tjat och konflikter hemma och fler positiva stunder tillsammans.

Barn och unga kan behöva stöd och insatser från flera av samhällets stödfunktioner för att klara av skolan och växa upp under trygga förhållanden. När föräldrar med barn och unga har behov av insatser från både socialtjänst, hälso- och sjukvård och skolan ska en samordnad individuell plan upprättas för att tydliggöra ansvaret mellan de olika huvudmännen. Förvaltningen har fått projektmedel för en särskild befattning som samordnare för arbetet med samordnade individuella planer (SIP). Samordnarens uppgift är att sammankalla och hålla ihop arbetet med dessa planer. Under januari-mars har SIP upprättats för 34 barn och unga. Fördelningen mellan flickor och pojkar är jämn. Samordnaren har på uppdrag av styrgruppen för barn och unga i samverkan (BUS) tagit fram en utbildning om individuell plan. Inledningsvis erbjuds utbildningen till förskolechefer och specialpedagoger inom Hässelby-Vällingby och Bromma stadsdelsförvaltningar. Gemensamma rutiner för arbetet med SIP kommer också att tas fram tillsammans med landstinget, förskola och skola för att förbättra arbetet för de barn som är i behov av ett samordnat stöd.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ En lokal handlingsplan för stadsdelens drogförebyggande arbete tas fram.	2017-01-01	2017-12-31	
▶ Förskolan följer den lokala handlingsplanen för övergångar mellan förskola och skola.	2017-01-01	2017-12-31	
▶ Förskolan har handlingsplaner för barn i behov av särskilt stöd.	2017-01-01	2017-12-31	
▶ Förskolan håller barnkonferenser två gånger per år.	2017-01-01	2017-12-31	
▶ Förskolan och individ- och familjeomsorgen samverkar genom att en socialsekreterare deltar i förskoleteamet och arbetar med stöd till personal och föräldrar.	2016-12-31	2017-12-31	
▶ Informationsfoldrar om föräldrautbildning ska målgruppsanpassas.	2017-01-01	2017-12-31	
▶ Medarbetare i förskolan erbjuds internutbildning inom området funktionsvariationer.	2017-01-01	2017-12-31	
▶ Preventionsprofilen implementeras i den öppna fritidsverksamheten.	2017-01-01	2017-12-31	
▶ Riktade stödinsatser till ensamkommande tas fram.	2017-01-01	2017-12-31	
▶ Skapa ett team som arbetar med lösningsfokuserad intensiv hemmabaserad familjebehandling, LIHF, med målsättning att barn och unga inte behöver placeras utan kan bo kvar i hemmet.	2017-01-01	2017-12-31	
▶ Stadens preventionssamordnare och chefer samverkar för att nå ökad samsyn.	2017-01-01	2017-12-31	
▶ Ungdomsmottagningen har kompetens i frågor som rör HBTQ-personer och deras hälsa.	2017-01-01	2017-12-31	
▶ Vårdnadshavare är delaktiga i handlingsplaner för barn i behov av särskilt stöd.	2017-01-01	2017-12-31	
▶ Öppna förskolan och parklek ska samlokaliseras.	2017-01-01	2017-12-31	
✓ Översyn av förvaltningens förebyggande arbete och tidiga insatser genomförs.	2017-01-01	2017-04-30	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att målen för kommunfullmäktiges indikatorer bedöms nås under året och att tillhörande nämndmål bedöms nås under året.

I det lokala utvecklingsprogrammet är Hässelby torg identifierat som ett utvecklingsområde. Förvaltningen fortsätter därför att samverka med bland andra trafikkontoret, centrumägare, SL och fastighetsägarföreningen för att förbättra miljön på Hässelby torg. Vad gäller en fysisk upprustning av torget är trafikkontoret huvudaktör. I årets budget har trafikkontoret medel för att ta fram ett program för torget men inte medel för något upprustningsprojekt under 2017.

Ett resultat av förvaltningens samverkan med trafikkontoret är att Hässelby torg och Örmängstorget kommer ingå i trafikkontorets projekt "Levande Stockholm".

Under hösten 2016 genomfördes flera trygghetsvandringar och nu pågår åtgärder efter vad som lyftes i vandringarna. För förvaltningens del innebär det främst slyröjning. Förvaltningen kommer under våren följa upp med samtliga berörda aktörer vad som gjorts utifrån trygghetsvandringarna.

För att öka tryggheten och tillgängligheten har förvaltningen utfört slyröjningar i stadsdelsområdet. Bland annat på banvallen mot Lunda industriområde samt på strandbaden inför badsäsongen. Dessutom har arborister utfört säkerhetsbeskrningar av träd på strandbaden.

Resurser har tilldelats för att utveckla och upprusta Solursparken i Vällingby. Ett första förslag har tagits fram i samverkan med förvaltningen. Utifrån förslaget har tre medborgardialoger genomförts. Dialogerna fortsätter under sommaren med ungdomar vilket var en grupp som var underrepresenterade i de tre genomförda dialogerna.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel genomförda åtgärder inom ramen för risk- och sårbarhetsanalys (RSA)				100 %		100 %	100 %	2017
● Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor				50 %		75 %	75 %	2017
● Stockholmarnas nöjdhet med rent och städat						65 %	69 %	2017
● Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden				68 %		73 %	69 %	2017

Nämndmål:

Boende och besökare har tillgång till parker med rekreation- och naturvärden

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Andelen invånare som är nöjda med skötsel av parker och grönområden uppgår till minst 73% (70%).

Planerade tillgänglighetsanpassningar är genomförda.

Analys

För att öka tryggheten och tillgängligheten har förvaltningen utfört slyröjningar i Hässelby från Fyrspannsgatan till Persikogatan-Vindruvsbacken, i Vällingby i Kälvesta stråket och banvallen mot Lunda industriområde samt på strandbaden inför badsäsongen. Dessutom har arborister utfört säkerhetsbeskrningar av träd på strandbaden.

Upprustningar pågår av parklekarna Guldets respektive Gulsippan. Båda upprustningarna följer plan vilket innebär att upprustningen av Gulsippan beräknas vara klar i höst. Guldets kommer vara klart under 2018.

Vid parkleken Oxtungan har de slitna lekstugorna tagits bort och ny gungställning och kompisgunga finns nu på plats.

Resurser har tilldelats för att utveckla och upprusta Solursparken i Vällingby. Ett första förslag har tagits fram i samverkan med förvaltningen. Utifrån förslaget har tre medborgardialoger genomförts. Dialogerna fortsätter under sommaren med ungdomar vilket var en grupp som var underrepresenterade i de tre genomförda dialogerna. En sammanställning av dialogernas resultat kommer göras av trafikkontoret och synpunkterna kommer vägas in i utvecklingen av parken.

I program för utveckling av strandbaden togs fram vid årsskiftet 2016/2017. Förvaltningen har i programmet lagt in ett förslag på placering av en tillgänglighetsanpassad ramp på Kanaanbadet. Projektering pågår och rampen kommer vara på plats i god tid inför badsäsongen 2018.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ I samverkan med trafikkontoret arrangera medborgardialog om upprustning av Solursparken.	2017-01-01	2017-03-31	
✓ Se över möjligheten att bygga en ramp ut i vattnet vid ett av strandbaden.	2017-01-01	2017-02-28	
✓ Se över möjligheten att skapa ett utegym speciellt anpassat för äldre män och kvinnor.	2017-01-01	2017-02-28	
▶ Upprustning av parkleken Gulsippan.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Förvaltningens har ett organiserat arbete mot våldsbejakande extremism.

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

En lokal handlingsplan är framtagen.

Förvaltningen har kunskap om läget avseende våldsbejakande extremistiska rörelser inom det egna stadsdelsområdet.

Analys

Förvaltningen har tagit fram en handlingsplan mot våldsbejakande extremism.

Handlingsplanen bifogas tertialrapporten som en bilaga. Förvaltningen har identifierat att i ett första skede behövs kompetensutveckling inom området.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Göra handlingsplanen känd i organisationen.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Hässelby torg är tryggt och attraktivt

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Flickor och pojkar, kvinnor och män upplever Hässelby torg som ett tryggt område.

Analys

I det lokala utvecklingsprogrammet är Hässelby torg identifierat som ett utvecklingsområde. Förvaltningen fortsätter samverka med bland andra trafikkontoret, centrumägare, SL och fastighetsägareföreningen för att förbättra miljön på Hässelby torg. Vad gäller en fysisk upprustning av torget är trafikkontoret huvudaktör. I årets budget har trafikkontoret medel för att ta fram ett program för torget men inte medel för något upprustningsprojekt under 2017.

Ett resultat av förvaltningens samverkan med trafikkontoret är att Hässelby torg och Ormängstorget kommer ingå i trafikkontorets projekt "Levande Stockholm". Det innebär att torgen under sommaren får mer blommor och sittmöbler än vanligt. Förvaltningen har vid det gångstråk som går från Hässelby till Ormängstorget beställt nya bänkar och nya blommande träd.

Jobbtorget Vällingby har hittills genomförts tre utåtriktade aktiviteter på Hässelby torg. Aktiviteterna har syftat till att unga mellan 16-25 får information om studier och arbete. Aktiviteterna har även bidragit till att skapa rörelse på torget. Under perioden har även planering av en miljödag och "Sommar på torget" påbörjats.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 "Sommar på torget" utvecklas och genomförs.	2017-01-01	2017-12-31	
 Dialoger avseende upprustningen av Hässelby torg genomförs.	2017-01-01	2017-12-31	
 Årshjulet för extern kommunikation i preventivt syfte implementeras.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Kvinnor och män, flickor och pojkar är trygga på allmänna platser

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Ökat resultat vad gäller trygghet på allmänna platser i stadens mätningar.

Analys

Under hösten 2016 genomfördes flera trygghetsvandringar och nu pågår åtgärder efter vad som lyftes i vandringarna. Förvaltningen kommer under våren följa upp med samtliga berörda aktörer vad som gjorts utifrån trygghetsvandringarna.

Förvaltningen och fastighetsägarföreningen i Hässelby-Vällingby har kommit överens om en ny modell för att genomföra trygghetsvandringar i hela stadsdelsområdet.

Fastighetsägarföreningen kommer leda vandringen och följa upp med berörda fastighets- och markägare att identifierade åtgärder genomförs. Modellen har gett goda resultat i andra stadsdelsområden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Civilsamhället organiserar helg- och kvällsvandring med vuxna och vårdnadshavare.	2017-01-01	2017-12-31	
 Genomföra och följa upp trygghetsvandringar i hela stadsdelsområdet.	2017-01-01	2017-12-31	
 Upprustning av områden i nära anslutning till tunnelbana och torg.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att målen för kommunfullmäktiges indikatorer bedöms nås under året och att tillhörande nämndmål bedöms nås under året.

Förvaltningen gav 2016 Micasa fastigheter i uppdrag att låta bygga ett LSS-boende på fastigheten Strandviolen 6 i Hässelby. Boendet beräknades vara klart för inflyttning under senare delen av 2017. Efter att MICASA detaljplanerat byggprocessen är nu inflyttningen framflyttad till våren 2018.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med				0		12	tas fram av nämnden	2017

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
funktionsnedsättning)								
Analys								
Förvaltningen uppmanas i ärendet Avstämning av mål och budget 2017 att höja årsmålet. Årsmålet höjs från 6 till 12.								
  Antal påbörjade bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				6		6	tas fram av nämnden	2017
Analys								
Förvaltningen uppmanas i ärendet Avstämning av mål och budget 2017 att höja årsmålet. Årsmålet höjs från 0 till 6.								

Nämndmål:

Kvinnor och män, flickor och pojkar har tillgång till särskilda boendeformer utifrån beslut.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Alla med beslut om bostad med särskild service får erbjudande om bostad med särskild service.

Analys

Hittills i år har 5 personer fått beslut om bostad med särskild service. Av dessa har 3 beslut verkställt. Förvaltningens bedömning är att alla beslut om särskild bostad kommer att verkställas.

Förvaltningen gav 2016 Micasa fastigheter i uppdrag att låta bygga ett LSS-boende på fastigheten Strandviolen 6 i Hässelby. Boendet beräknades vara klart för inflyttning under senare delen av 2017. Efter att MICASA detaljplanerat byggprocessen är nu inflyttningen framflyttad till våren 2018.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Beställarenheten funktionsnedsättning följer att personer som fått beslut om bostad får erbjudande om bostad så att besluten kan verkställas.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att målen för kommunfullmäktiges indikatorer bedöms nås under året och att tillhörande nämndmål bedöms nås under året.

I det lokala utvecklingsprogrammet beskrivs att strukturerade fritids- och idrottsaktiviteter är hälsofrämjande och har stor betydelse för barns och ungas inläring och utveckling. Vidare beskrivs att skillnaderna i medellivslängd och hälsa inom stadsdelsområdet är stora utifrån kön, befolkningsgrupper och geografiska områden. Under perioden har barn och unga erbjudits organiserade fritids- och idrottsaktiviteter på förvaltningens fem fritidsgårdar och sju parklekar med kompletterade lovverksamheter genom samverkan med civilsamhället. Kvinnor och män har deltagit i främjande hälsoaktiviteter genom samverkan med bland andra vårdcentral och folktandvården.

Lovaktiviteter för barn och unga

Barn och unga har tagit del av sport- och påsklovsaktiviteter på parklekar och fritidsgårdar. Inför sommarens lovverksamhet har dialoger genomförts med barn och unga. Det som har framkommit från dialogerna är att barn och unga vill att det erbjuds prova-på idrott, bad och grillaktiviteter. Under perioden har därför planering av Summer camp inletts i samverkan med idrottsföreningar.

Parkleken Gulsippan

Parkleken Gulsippan drivs på entreprenad av Backlura Fritid AB. Entreprenören önskar avbryta avtalet av personliga skäl. Förvaltningen har fört en dialog med entreprenören och föreslår att verksamheten återgår i kommunal regi från 1:a september 2017.

Främjande hälsoaktiviteter

I samverkan med Folktandvården har vårdnadshavare informerats om vikten av god tandhygien via SFI på Bibblerian och på Öppna förskolan i Hässelby gård och Grimsta.

I samarbete med Karolinska institutet och Hässelby vårdcentral erbjuds invånare att delta i projektet Smart2D där personer med risk för diabetes identifieras. Under perioden har första testomgångarna startat i Hässelby gård.

Kvinnor och män med psykisk funktionsnedsättning har erbjudits varierande veckoaktiviteter såsom målning, yoga, dans samt föreläsningar om sömnen, självkänsla, stress och mindfulness

Goda exempel

Bli en vattenvän!

Parklekarna Ripvidet och Ådalen har under påsklovet besökt Stockholm vatten och avfalls utställningen "Vattnets väg genom Stockholm" på Gashuset i Hammarby Sjöstad. Barnen fick lära sig att det inte finns något nytt vatten. Det vattnet som finns idag är samma som fanns redan på dinosauriernas tid. Barnen lärde sig att det är extra viktigt att ta hand vårt vatten, samt hur rent dricksvatten når kranen och vad snäll vattenanvändning innebär. Utflykten är även klassad som en grön-flagg-aktivitet som på ett roligt och lärorikt sätt bidrar till förvaltningens miljöarbete.

Promenera för hälsan

Som ett led i det hälsofrämjande arbetet genomfördes en hälsopromenad med vårdnadshavare och barn från Hässelby gård. Fredagen den 21 april möttes ett tjugotal mammor och barn på Öppna förskolan i Hässelby gård. Man promenerade mot Hässelby strand vidare mot Kanaanbadet, och in i Grimstaskogen för att avsluta vid utegymmet vid Grimsta IP. Promenaden tog cirka 1,5 timme och det blev utöver en fantastisk naturupplevelse, ett kombinerat konditions- och styrkepass då gångstigarna var både slingrande och stigande. Några av mammorna hade aldrig promenerat så långt. En mamma blev så lycklig och utbrast flera gånger hur underbart det var att se vattnet.

Upplevelser som dessa är viktiga i föräldraskapet, att vara förebild för sina barn, att komma ut, vidga sina vyer, upptäcka och uppskatta naturen och under en stund få känna gemenskap med andra vårdnadshavare. Aktiviteten kommer att vara en återkommande aktivitet på den Öppna förskolan.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andelen ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla idrotts- och fritidsaktiviteter				73,07 %		78 %	78 %	2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fördela demokratistöd till organisationer som arbetar med lokalt demokratiarbete (1.5)	2017-01-01	2017-12-31	
  Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd och fastighetsnämnden ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden, idrottsnämnden och stadsbyggnadsnämnden utreda anläggandet av tre leder för stigcykling i Nackareservatet, Flatens naturreservat samt Kyrkhamns naturreservat (1.5)	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Flickor och pojkar deltar i organiserade fritids- och idrottsaktiviteter

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Fritids- och idrottsverksamheten anpassas efter flickors och pojkars behov.

Analys

I det lokala utvecklingsprogrammet beskrivs att strukturerade fritids- och idrottsaktiviteter är hälsofrämjande och har stor betydelse för barns och ungas inläring och utveckling. Under perioden har barn och unga erbjudits organiserade fritids- och idrottsaktiviteter på förvaltningens fem fritidsgårdar och sju parklekar med kompletterade lovverksamheter samt genom samverkan med civilsamhället. Under perioden har även planeringsarbete inför lov- och kolloverksamhet påbörjats.

Fritidsutbud

Fritidsgårdarna drivs av fritidsentreprenören Fritid Stockholm AB. Fritidsentreprenören har redovisat till förvaltningen att totalt 17 379 varav 5 530 flickor har besökt fritidsgårdarna under januari-april. För att nå fler flickor till fritidsgårdarna fortlöper tjejforum på två av stadsdelsområdets fritidsgårdar, satsningen sker inom ramen för *ungas organisering*, se mer under mål 4.3. Under sommaren planeras även särskilda fritidsaktiviteter för flickor. Ensamkommande ungdomar är en fortsatt stor besökargrupp på fritidsgården Tegelhögen i Vällingby. Förvaltningen har därför fortsatt att förstärka bemanningen så att integrationsfrämjande insatser kan prioriteras. I samråd med förvaltningen har fritidsgården Lyktan på Hässelby torg delats upp i två målgrupper; flickor och pojkar i årskurs 5-9 samt flickor och pojkar i gymnasieåldern. Målgruppsindelningen ska bidra till att anpassa fritidsutbudet för en yngre respektive äldre målgrupp.

Fritid Stockholm har deltagit i flera av förvaltningens utbildningar bland annat om normkritik och cannabisprevention genom det digitala utbildningsmaterialet Koll på Cannabis. Under perioden har förvaltningen påbörjat en uppföljning av fritidsgårdsverksamheten, uppföljningen kommer redovisas i verksamhetsberättelsen. .

Parklekarna, som drivs av förvaltningen, har under perioden fortsatt att utveckla aktiviteter för främst barn och unga. I genomsnitt har parklekar cirka 70-100 besökare per dag. Huvudmålgruppen är barn 10-12 år som vistas på parklekarna efter skoltid. I syfte att nå en bredare målgrupp har tre av sex parklekar utökad med öppethållande på kvällar. Och en parklek har börjat med lördagsöppet två gånger i månaden. Befintliga parklekar har ett bra geografiskt läge men lokalerna är i dåligt skick och behöver upprustas för att möta verksamhetens behov. I arbetet med upprustning av parklekslokaler har samverkan med Fastighetskontoret initierats.

Parkleken Gulsippan drivs på entreprenad av Backlura Fritid AB. Entreprenören önskar avbryta avtalet av personliga skäl. Förvaltningen har fört en dialog med entreprenören och föreslår att verksamheten återgår i kommunal regi från 1:a september 2017. Parkleken har i dag höns, får och kaniner. Inför återtagande ser förvaltningen över möjligheten att fortsätta med djurhållningen.

Lovverksamhet

Under perioden har parklekar och fritidsgårdar erbjudit sport- och påsklovsaktiviteter såsom idrottsturneringar, skridskoåkning, studiebesök till olika platser i Stockholm och diverse pysselaktiviteter. Besökarantalet på parklekar under loven har varit i genomsnitt 200 per dag, varav 100 flickor. Aktiviteter under sport- och påsklov har även anordnats i samverkan med civilsamhället. Bland annat har Syriska föreningen arrangerat dagkollo, Spånga handboll har erbjudit prova-på-handboll och Vi unga i västerort har erbjudit utflykt runt om i staden.

Inför sommarens lovverksamhet har dialoger genomförts med barn och unga. 57 barn och unga, varav 17 flickor, har deltagit. Det som har framkommit från dialogerna är att barn och unga vill att det erbjuds prova-på idrott, bad och grillaktiviteter. Under perioden har även planering av Summer camp inletts i samverkan med idrottsföreningarna Hässelby sportklubb, Blackeberg basket samt Brommapojkarna. I samverkan med Brommapojkarna har även nattfotboll och tjejfotboll anordnats där 1824 flickor och pojkar deltagit vid olika tillfällen.

Utveckling av fritidsutbudet

För att få en bild av ungas uppfattningar om deras fritid genomfördes fokusgrupper med barn och unga som besöker fritidsgårdar respektive barn och unga som inte besöker fritidsgårdar. Fyra fokusgrupper har genomförts med unga mellan 12-19 år, 6 flickor och 22 pojkar. För att få ett mer representativt resultat planeras ytterligare en fokusgrupp med endast flickor samt en enkätundersökning. Fokusgrupperna omfattade bland annat frågor om delaktighet, bemötande samt upplevelser om stadsdelsområdets fritidsutbud. Resultatet av fokusgrupperna kommer att redovisas under kommande period.

I syfte att erbjuda hbtq-ungdomar fritid- och idrottsaktiviteter har en dialog med Bromma stadsdelsförvaltning inletts för att utbyta erfarenheter och eventuell samordna gemensamma fritidsaktiviteter för HBTQ-ungdomar.

Under perioden har förvaltningen ansökt om medel för insatsen "Fritid för framtid". Fokus kommer ligga på tidiga förebyggande insatser för att minimera risken att barn och unga hamnar i utanförskap.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 En översyn av fritidsverksamheten genomförs.	2017-01-01	2017-10-31	
 Genomföra dialoger med unga för att kartlägga behov av dag- och familjekolloverksamhet	2017-01-01	2017-12-31	
 Genomföra drogpreventivt arbete på fritidsgårdarna	2017-01-01	2017-12-31	
 I samverkan med idrottsförvaltningen och civilsamhället genomförs dagkollot "Summer Camp"	2017-01-01	2017-08-31	
 Kartlägga behov av riktade fritidsaktiviteter för hbtq-ungdomar	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Kvinnor och män deltar i aktiviteter som främjar god hälsa.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Kvinnor och män har deltagit i hälsofrämjande aktiviteter.

Analys

I det lokala utvecklingsprogrammet beskrivs att skillnaderna i medellivslängd och hälsa inom stadsdelsområdet är stora utifrån kön, befolkningsgrupper och geografiska områden. Kvinnors och mäns möjligheter till stödjande nätverk, aktiv fritid och fysisk aktivitet är avgörande faktorer för god hälsa.

I samarbete med Karolinska institutet och Hässelby vårdcentral erbjuds invånare att delta i projektet Smart2D där personer med risk för diabetes identifieras. Under perioden har första testomgångarna startat i Hässelby gård. Under testomgångens första vecka testades 178 personer. Testningen pågår fram till midsommar, därefter startar Karolinska institutet stödgrupper.

I samverkan med Folktandvården har vårdnadshavare informerats om vikten av god tandhygien via SFI på Bibblerian och på Öppna förskolan i Hässelby gård och Grimsta.

Kvinnor och män med psykisk funktionsnedsättning har erbjudits varierande veckoaktiviteter

såsom målning, yoga, dans samt föreläsningar om sömnen, självkänsla, stress och mindfulness. I samverkan med Hässelbystrandskyrkan har äldre kvinnor och män erbjudits seminarium om kost och kropp. Det har även hållits föredrag om "det åldrande hjärtat" på Bibblerian.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Föräldrar och barn informeras om vikten av god tandhälsa	2017-01-01	2017-12-31	
▶ I samarbete med Karolinska institutet och Hässelby vårdcentral deltar förvaltningen med att identifiera personer med risk för diabetes och arbeta med att främja förhållande till välbefinnande och motion.	2017-01-01	2017-12-31	
▶ Kvinnor och män erbjuds seminarier och inspirationsdagar om hälsa och kost på den öppna mötesplatsen Växthuset.	2017-01-01	2017-12-31	
▶ Kvinnor och män med psykiska funktionsnedsättningar motiveras och får hjälp att delta i aktiviteter som främjar god hälsa.	2017-01-01	2017-12-31	
▶ Kvinnor och män som bor på gruppbostad eller går på daglig verksamhet ges förutsättningar och motiveras till att leva ett mer hälsosamt liv	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att målen för kommunfullmäktiges indikatorer bedöms nås under året och att tillhörande nämndmål bedöms nås under året.

Pojkar och flickor inom förskolan har tagit del av professionella kulturupplevelser som till exempel besök på museer, bibliotek, utställningar, stadsvandringar och scenkonstföreläsningar kopplat till enheternas pågående projekt. Satsningen på läsning pågår fortfarande och just nu går läsombuden en studiecirkel som handlar om barns berättande och eget skapande utifrån bilderböcker.

Kulturombuden har ett viktigt uppdrag i att fånga upp önskemål om aktiviteter, hålla sig uppdaterade på vad som erbjuds samt att göra kulturaktiviteter kända för respektive målgrupp.

Inom äldreomsorgen genomförs regelbundet kulturaktiviteter. Kulturombudet planerar större underhållning med middagar en gång per månad.

Goda exempel

Folkparken kom till Koppargården

Koppargården haft en vårmaknad med folkparkstema. Förvaltningens arbetsforum stod för arrangemanget och deltagarna kunde njuta av live-musik, chokladhjul, fika eller en svängom på dansbanan.

Afternoon tea med poesi

På träffpunkten Växthuset är "Afternoon tea med poesi" ett nytt inslag. Den sista måndagen varje månad kan deltagarna få en kopp te eller kaffe med dopp, och samtidigt en liten dos

kultur. Alla tar med sig en text eller dikt, det kan vara något som man själv skrivit eller något tankvärt man läst. Deltagarna läser upp sitt bidrag för gruppen, som sedan samtalar om texterna. En mycket uppskattad aktivitet.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla kulturaktiviteter						73 %	73 %	2017

Nämndmål:

Verksamheten har ett tillgängligt och mångsidigt kulturutbud

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Andelen föräldrar till flickor i förskolan som är nöjda med barnets kulturupplevelser ökar till minst 68 %.

Andelen föräldrar till pojkar i förskolan som är nöjda med barnets kulturupplevelser ökar till minst 68 %.

Förskolorna erbjuder minst två professionella kulturupplevelser.

Parklekarna erbjuder minst en professionell kulturupplevelse.

Analys

Kulturombuden har ett viktigt uppdrag i att fånga upp önskemål om aktiviteter, hålla sig uppdaterade på vad som erbjuds samt att göra kulturaktiviteter kända för respektive målgrupp. Målgruppsanpassade programblad med utbud av kulturaktiviteter tas fram för stöd i att göra kulturutbudet känt.

Pojkar och flickor inom förskolan har tagit del av professionella kulturupplevelser som till exempel besök på museer, bibliotek, utställningar, stadsvandringar och scenkonstföreställningar kopplat till enheternas pågående projekt. Satsningen på läsning pågår fortfarande och just nu går läsombuden en studiecirkel som handlar om barns berättande och eget skapande utifrån bilderböcker. För att utveckla det egna skapandet uppmuntras också till rollerkar, samt att dramatisera sagor och berättelser som barngruppen arbetar med. I en förskoleenhet har man arbetat med cirkus. Barnen såg en föreställning med "Cirkus Trattofon", som följdes av workshops med cirkusartisterna, och ett pedagogiskt material att arbeta vidare med.

Inom äldreomsorgen genomförs regelbundet kulturaktiviteter. Exempelvis har Koppargården haft en vårmarknad med folkparkstema. Förvaltningens arbetsforum stod för arrangemanget och deltagarna kunde njuta av live-musik, chokladhjul, fika eller en svängom på dansbanan. Män och kvinnor på servicehuset Skolörten erbjuds aktiviteter dagligen. Deltagarna spelar spel, lyssnar till högläsning och musik med mera. Kulturombudet planerar större underhållning med middagar en gång per månad. På träffpunkten Växthuset är "Afternoon tea med poesi" ett nytt inslag. Här kan deltagarna själva delta med egna texter och dikter

På de öppna verksamheterna Kompassen och Vistet erbjuds en bredd av olika kulturella aktiviteter som till exempel besök på olika museum, konstutställningar, allsång, biobesök, utflykter och promenader. På Café i gemenskap i Vällingby som drivs i samverkan med Västerorts kyrkan är sång och musik ett dagligt inslag.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Ett programblad riktat till förskola och parklek med ett utbud av professionella kulturupplevelser tas fram.	2017-01-01	2017-02-28	
▶ Ett programblad med ett utbud av professionella kulturupplevelser riktat till äldreomsorgen respektive omsorgen om personer med funktionsnedsättning tas fram.	2017-01-01	2017-05-31	Avvikelse
Analys Aktiviteten är påbörjad, men slutdatumet är framflyttat. Former för programblad behöver ses över, olika former behövs i olika verksamheter.			
⏸ Förskolan erbjuder flickor och pojkar en professionell kulturupplevelse under hösten.	2017-08-01	2017-12-31	
▶ Förskolan erbjuder flickor och pojkar en professionell kulturupplevelse under våren.	2017-01-01	2017-06-30	
▶ Parkleken erbjuder flickor och pojkar professionell kultur	2017-01-01	2017-12-31	
▶ Stödet till kulturombud inom äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning utvecklas.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att målen för kommunfullmäktiges indikatorer bedöms nås under året och att tillhörande nämndmål bedöms nås under året.

Förvaltningen har fortsatt arbetet med att utveckla mötesplatser för kvinnor och män över 65 år i Hässelby. Under perioden har befintliga mötesplatser inventerats och besök har gjorts i de olika pensionärsföreningarna i syfte att få en bild av vilka aktiviteter som efterfrågas. Besök har även gjorts hos andra ideella föreningar som har verksamheter för äldre. Det som framkommit är att äldre efterfrågar fysiska aktiviteter och en mötesplats i Hässelby som erbjuder fika, social samvaro och föreläsningar. Undersökningen visar också att många är nöjda med det utbud som redan finns.

För att äldre kvinnor och män som lever i hemlöshet ska känna sig trygga har samverkan och arbetssätt mellan äldreomsorgen och individ- och familjeomsorgen utvecklats.

Medarbetarna inom beställarenheten äldreomsorg, beställarenheten funktionsnedsättning samt beställarenheten socialpsykiatri har fått utbildning om ramtid. Förvaltningen bedömer att medarbetarnas ökade kunskaper om ramtid kommer att bidra till att kvinnor och män får en äldreomsorg av god kvalitet.

Flera boenden har utvecklat ett systematiskt arbete kring att ta fram genomförandeplaner och

kontrollera att de är aktuella. I statistiken syns hur många aktuella genomförandeplaner enheten har samt hur många som ska uppdateras eller upprättas.

Goda exempel

Att sätta guldkant på vardagen

På förvaltningens äldreboenden tas varje tillfälle i akt för att göra något extra och berika de boendes vardag. På Koppargårdens vård- och omsorgsboende har det exempelvis blivit en tradition att uppmärksamma olika dagar, så som kanelbullens dag, räkmackans dag, chokladens dag och kaffets dag. Enheten kommer att visa upp sitt arbete kring uppmärksammandet av olika dagar på Stockholms stads Goda exempel-mässa i maj.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen				63 %		66 %	71 %	2017
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i äldreomsorgen				77 %		82 %	84 %	2017
Analys Förvaltningen uppmanas i ärendet Avstämning av mål och budget 2017 att höja årsmålet. Årsmålet höjs från 80 % till 82 %.								
  Andel personer som får en daglig utevistelse - vård- och omsorgsboende				48 %		51 %	55 %	2017
  Andel trygga omsorgstagare i äldreomsorgen				79 %		82 %	83 %	2017
  Andelen nöjda omsorgstagare äldreomsorgen				75 %		79 %	84 %	2017
Analys Förvaltningen uppmanas i ärendet Avstämning av mål och budget 2017 att höja årsmålet. Årsmålet höjs från 78 % till 79 %.								
  Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod						10	Max 10 personer	2017

Nämndmål:

Kvinnor och män har en trygg ålderdom

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Andel äldre som i brukarenkäten uppger att de är trygga ökar till 82 procent (79 procent 2016).

Analys

För att äldre kvinnor och män som lever i hemlöshet ska känna sig trygga har samverkan och arbetssätt mellan äldreomsorgen och individ- och familjeomsorgen utvecklats. Genom samverkan mellan olika enheter förbättras möjligheten att hitta olika lösningar för att äldre som är hemlösa eller riskerar att bli hemlösa ska få stöd i sin boendesituation.

För att äldre kvinnor och män ska känna sig trygga har äldreomsorgens medarbetare fått utbildning om våld i nära relation. Medarbetarna på beställarenheten äldreomsorg har gått en tvådagarsutbildning arrangerad av relationsvårdsteamet. Enheten har därefter startat en arbetsgrupp som ser över vilka lagar och riktlinjer som gäller från staden och tar fram rutiner för hur enheten ska bemöta personerna som har utsatts för våld i nära relation. Enheten har en kontaktperson som deltar i relationsvårdsteamets nätverksmöten tillsammans med polis, brottsofferjour och andra enheter och verksamheter inom stadsdelsförvaltningen. Nyanställda biståndshandläggare deltar under våren i en halvdagsutbildning om våld i nära relation.

Förvaltningen har fortsatt arbetet med att utveckla mötesplatser för kvinnor och män över 65 år i Hässelby som ett komplement till mötesplatsen Växthuset i Vällingby. Under perioden har befintliga mötesplatser inventerats och besök har gjorts i de olika pensionärsföreningarna i syfte att få en bild av vilka aktiviteter som efterfrågas. Besök har även gjorts hos andra ideella föreningar som har verksamheter för äldre. Ett antal pensionärer har intervjuats med hjälp av både samtal och en enkät. Samtalen och enkätundersökningen har skett på de lokala matbutikerna i Hässelby. Detta för att möta äldre som kanske inte tillhör någon förening eller besöker befintliga mötesplatser. Hittills har 48 personer svarat på enkäten, 33 kvinnor och 15 män. Svaren visar att äldre efterfrågar fysiska aktiviteter och en mötesplats i Hässelby som erbjuder fika, social samvaro och föreläsningar. Enkätsvaren visar också att många är nöjda med det utbud som redan finns.

Stadsdelsförvaltningen fortsätter att utveckla sitt samarbete med Hässelby strands församling i syfte att skapa flera aktiviteter riktat mot äldre i Hässelby.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 För att äldre kvinnor och män ska känna sig trygga ökar personalens kompetens om våld i nära relationer, missbruk och psykisk ohälsa.	2017-01-01	2017-12-31	
 Mötesplatser för äldre utvecklar samarbetet med ideella organisationer	2017-01-01	2017-12-31	
 Utveckla samverkan mellan äldreomsorgen och individ- och familjeomsorgen och tydliggöra ansvarsfördelning	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Kvinnor och män har en äldreomsorg av god kvalitet

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Andel äldre som i brukarenkäten uppger att de är nöjda ökar till 78 procent (75 procent 2016).

Analys

Medarbetarna inom beställarenheten äldreomsorg, beställarenheten funktionsnedsättning samt beställarenheten socialpsykiatri har fått utbildning om ramtid. Ramtid innebär att beställningen utformas så att det finns utrymme för flexibilitet i utförandet av insatsen för den äldre och för hemtjänsten. Även medarbetare i den kommunala hemtjänsten ska delta i en introduktionsutbildning om ramtid för att få fördjupad kunskap. Hemtjänstutförarna får nu beställningar enligt ramtid och hemtjänsten gör tillsammans med brukaren upp om när och hur den beviljade hjälpen ska utföras. Förvaltningen bedömer att medarbetarnas ökade kunskaper om ramtid kommer att bidra till att kvinnor och män får en äldreomsorg av god kvalitet.

Utvecklandet av måltiden för de boende fortgår enligt plan. På Skolörtens servicehus träffas boende, enhetschef och kock regelbundet där de boende kan framföra åsikter och påverka maträtter, matlagning samt mat- och måltidsmiljö. På Skolörtens vård- och omsorgsboende har två medarbetare ett särskilt uppdrag att ge en ökad kvalitet kring mat- och måltider samt ansvara för allmänna aktiviteter på enheterna.

Under våren har utbildningar i palliativ vård genomförts. Palliativa ombud från samtliga av förvaltningens utförare inom äldreomsorg deltar i utbildningen. Den är uppdelad på tre heldagar och leds av medicinskt ansvarig sjuksköterska tillsammans med palliativt kunskapscentrum, Stockholms läns landsting. Utbildningen avslutas i mitten av april med en examinationsuppgift.

Enheterna får utbildningar i vårdhygien regelbundet av landstingets smittskyddsenhet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Beställarenheten äldreomsorg integrerar ett folkhälsoperspektivet i biståndsbedömningen	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Förvaltningen inväntar nya riktlinjer från äldreförvaltningen kring hur arbetet med att integrera ett folkhälsoperspektiv i biståndsbedömningen ska genomföras för att kvinnor och män ska ha en äldreomsorg av god kvalitet.			
▶ Utifrån att ramtid införs inom hemtjänsten granskar beställarenheten äldreomsorg att genomförandeplaner överensstämmer med beställda insatser.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Kvinnor och män är delaktiga i hur insatsen genomförs

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Andel äldre som i brukarenkäten uppger att de är delaktiga ökar till 80 procent (77 procent 2016).

Analys

Projektet "Utveckling av hemtjänst" har avslutats och arbetssättet ska nu implementeras. Hemtjänstenheterna arbetar sedan 1 januari i år utifrån ramtid som förklaras närmare under nämndmålet *Kvinnor och män har en äldreomsorg av god kvalitet*.

Flera boenden har utvecklat ett systematiskt arbete kring att ta fram genomförandeplaner och kontrollera att de är aktuella. Vid Skolörtens vård- och omsorgsboende och servicehus granskar biträdande enhetschef kontinuerligt genomförandeplanerna och tid schemaläggs så att personalen ska kunna uppdatera och skriva genomförandeplanen tillsammans med den äldre. På Koppargårdens vård- och omsorgsboende hålls möte varje månad där statistik som hämtas från dokumentationssystemet ParaSol går igenom. I statistiken syns hur många aktuella genomförandeplaner enheten har samt hur många som ska uppdateras eller upprättas. Vid mötena deltar dokumentationshandledare och en eller två undersköterskor. Biträdande enhetschefer går även in och gör stickprov för att säkerställa att alla brukare har en aktuell genomförandeplan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Utförarenheterna säkerställer att alla brukare har en aktuell genomförandeplan	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet uppfylls under året. Bedömningen grundas på att samtliga sex verksamhetsområdesmål som är kopplade till inriktningsmålet bedöms uppnås. Hur nämnden har bidragit till att uppfylla inriktningsmålet redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att målet för kommunfullmäktiges indikator bedöms nås under året och att tillhörande nämndmål bedöms nås under året.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att energieffektivisera och fortsätter arbetet med att byta till LED-belysning i verksamheten.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Köpt energi (GWh)				1,6 GWh		1,5 GWh	1835 GWh	2017

Nämndmål:

Verksamheten använder energi på ett hållbart sätt

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Energieffektiviseringar minskar energianvändningen i den egna verksamheten.

Analys

Förvaltningen fortsätter arbetet med att energieffektivisera verksamheten och har beviljats investeringsmedel under 2017 för följande åtgärder.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att energieffektivisera verksamheten och har beviljats investeringsmedel under 2017 för följande åtgärder.

Armatyrer byts ut till LED-belysning vid Containerrättans dagliga verksamhet inklusive café, vid Ekeby gruppbostad samt vid förskolan Borgen. Syftet är att minska energiförbrukningen för belysningen och därmed minska klimatpåverkan.

Utomhus planeras utbyte av utomhusbelysning till LED-belysning vid lekplatsen Labyrinten samt vid bollplanen vid parkleken Grötfatet. Syftet är att byta ut befintliga, icke fungerande belysningsstolpar till energieffektiv LED-belysning.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Klimatinvesteringsåtgärder avseende inomhusmiljön. Byte till LED-belysning vid förskolan Borgen samt nya kontorsarmaturer vid Ekeby gruppbostad och dagverksamheten Containerråttan.	2017-01-01	2017-12-31	
 Klimatinvesteringsåtgärder avseende utomhusmiljön. Byte till LED-belysning vid lekplatsen Labyrinten samt vid bollplanen vid parkleken Grötfatet.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet.. Bedömningen baseras på att tillhörande nämndmål bedöms nås under året.

Transporter via gång, cykel och kollektivtrafik prioriteras. Verksamheterna använder i allt större utsträckning de elcyklar som köpts in och arbetet med att samordna och minska fordonsparken fortsätter i den takt som medges.

Nämndmål:

Resor och transporter i förvaltningens regi är effektiva och hållbara

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Förvaltningens fordonspark minskar.

Analys

Transporter via gång, cykel och kollektivtrafik prioriteras. Verksamheterna använder i allt större utsträckning de elcyklar som köpts in. Förvaltningen fordonspark består sammanlagt av 20 bilar. Arbetet med att samordna och minska fordonsparken fortsätter i den takt som medges. Förvaltningen inväntar slutförandet av stadens fordonsupphandling som kommer att inkludera bilpool, leasingbilar samt administrativt stöd.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att tillhörande nämndmål bedöms nås under året.

Skötseln av park- och naturmarksområden bedrivs i syfte att bevara den biologiska mångfalden, detta medverkar också till att främja ekosystemtjänsterna.

Utifrån förra årets utvärdering av stadsodlingar i pallkragar har formerna för stadsodling setts över. Förvaltningen erbjuder i år stadsodling i Solursparken och vid parklekar. Stadsodlingen vid parklekarna bidrar till att utveckla parklekarna som mötesplats.

Nämndmål:

Park- och naturmarksområden bidrar till en hållbar livsmiljö

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Stärkt biologisk mångfald och artrikedom i park- och naturområden.

Analys

Skötseln av park- och naturmarksområden bedrivs i syfte att bevara den biologiska mångfalden, detta medverkar också till att främja ekosystemtjänsterna. Förvaltningen prioriterar bevarandet av sälgräs som är en viktig nyckelart för pollinerande insekter. Under våren påbörjas arbetet med att ta fram förslag till insektsfrämjande växter till perennrabatter. På utvalda platser ersätts befintliga buskar med blommande buskar och Engelska parken får nya plantor som ska locka insekter.

Utifrån förra årets utvärdering av stadsodlingar i pallkragar har formerna för stadsodling setts över. Några problem som lyftes var att vattenbehållare blev utsatta för skadegörelse och att en del odlingar inte togs om hand hela säsongen. Förvaltningen erbjuder i år stadsodling i Solursparken och vid parklekar. På parklekarna finns tillgång till vatten och möjligheten att kunna odla bidrar också till att utveckla parklekarna till en mötesplats för fler målgrupper. På förvaltningens enheter sker odling på förskolor, gruppbofästelser samt vid dagverksamheten Containergården.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Anlägga minst 2 perennrabatter med insektsfrämjandeväxter i stadsodlingsområdet.	2017-01-01	2017-12-31	
✓ Formerna för stadsodling ses över	2017-01-01	2017-03-31	
● Fortsätta arbetet med vassröjning i Räcksta träsk.	2017-01-01	2017-12-31	
● Genomföra lökplantering tillsammans med förskolan.	2017-01-01	2017-12-31	
● Trädplantering genomförs i stadsodlingsområdet. Minst 2 träd planteras under 2017.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att tillhörande nämndmål bedöms nås under året.

Arbetet med att uppnå resurseffektiva kretslopp fortsätter. Förvaltningen placerar under våren

ut sex stycken avfallskärl BigBelly fördelat mellan Maltesholmsbadet och Kanaans bad. Big Belly drivs av solceller och återanvänder sin energi till komprimering av avfall.

Nämndmål:

Verksamheten bidrar till resurseffektiva kretslopp

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Enheter som i sin verksamhet serverar/tillhandahåller livsmedel sorterar där det är möjligt ut sitt matavfall för biologisk behandling.

Analys

Arbetet med att uppnå resurseffektiva kretslopp fortsätter. Under våren placerar förvaltningen ut nya avfallskärl. Avfallskärl "BigBelly" drivs av solceller och återanvänder sin energi till komprimering av avfall, detta innebär att det får plats avfall motsvarande fem till sju gånger kärlets storlek. Kärlet är också utformat så att skadedjur inte kan komma åt innehållet samt att de larmar när det är dags för tömning. Totalt utplaceras sex stycken BigBelly, fördelat mellan Maltesholmsbadet och Kanaans bad.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel enheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling						40 %		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ En miljödag om ett klimatsmart Stockholm genomförs för invånare och besökare.	2017-04-01	2017-10-31	
▶ Samtliga förskolor och parklekar ska successivt certifiera verksamheten i enlighet med skolverkets "Skola för hållbar utveckling" eller "Grön Flagg"-certifiering enligt "Håll Sverige Rent".	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5 Stockholms miljö är giftfri

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att målen för kommunfullmäktiges indikatorer bedöms nås under året och att tillhörande nämndmål bedöms nås under året.

Arbetet enligt kemikaliecentrums framtagna "Vägledning för kemikaliesmart förskola" fortsätter. Förskolor och parklekar implementerar de egna framtagna handlingsplanerna med rutiner enligt nivå 1 som togs fram 2016. Därutöver har arbetet med att genomföra nivå 2

påbörjats.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 1 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola				100 %		100 %	95%	2017
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggsvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system				66,67 %		80 %	75%	2017
  Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel				43,13		40 %	40%	2017

Nämndmål:

Verksamheten är kemikaliesmart

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Andelen inköp av ekologiska livsmedel/kostentreprenader uppgår till minst 40 procent. Implementeringen av nivå 1 enligt egna framtagna handlingsplaner pågår. Genomförandet av nivå 2 i enlighet med kemikaliecentrums framtagna vägledning är påbörjad.

Analys

Arbetet enligt kemikaliecentrums framtagna "Vägledning för kemikaliesmart förskola" fortsätter. Förskolor och parklekar implementerar de egna framtagna handlingsplanerna med rutiner enligt nivå 1 som togs fram 2016. Därutöver har arbetet med att genomföra nivå 2 påbörjats. Nivå 1 innefattar åtgärder där verksamheten med relativt enkla medel och till en förhållandevis låg kostnad kan eliminera stora kemiska risker för barnens hälsa. Åtgärderna i nivå 2 kräver mer åtgärder och är ibland förknippade med högre kostnader. Exempel på åtgärder är att använda rätt plast i köket eller byta mot andra material, byta ut gamla lekkuddar och möbler stoppade med skumgummi samt byta ut vilmadrasser och skötbäddar av PVC. Därutöver ska mer ekologisk mat serveras.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att tillhörande nämndmål bedöms nås under året.

Förvaltningen samarbetar kontinuerligt med respektive fastighetsbolag för att garantera ett bra klimat, bland annat avseende temperatur och ventilationsflöde inom verksamhetens lokaler.

Nämndmål:

Inomhusmiljön i förvaltningens lokaler är sund

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Verksamhetens lokaler uppfyller stadens krav på sund inomhusmiljö. Förvaltningens lokaler är tillgänglighetsanpassade.

Analys

Skyddsronder genomförs årligen med syfte att kontrollera att inomhusmiljön i verksamhetens lokaler är sund. Förvaltningen samarbetar kontinuerligt med respektive fastighetsbolag för att garantera ett bra klimat, bland annat avseende temperatur och ventilationsflöde inom verksamhetens lokaler.

Förvaltningen har under en längre tid fört en dialog med fastighetsägaren om att samtliga hissar på Hässelby torg 20-22 behöver tillgänglighetsanpassats genom att dörröppningsautomatik installeras på samtliga hissar. Fastigheten har många besökare till förvaltningens reception men också till vårdcentralen i samma fastighet. Samtliga hissar har nu försetts med dörröppningsautomatik.

Ombyggnationen av köket på förskolan Junibacken visade sig innebära större arbeten än vad som först var bedömningen och beräknas därför vara klar under senhösten 2017.

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet uppfylls under året. Bedömningen grundas på att samtliga fem verksamhetsområdesmål som är kopplade till inriktningsmålet bedöms uppnås. Hur nämnden har bidragit till att uppfylla inriktningsmålet redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att förvaltningen enligt plan samverkar med universitet och högskolor för att ta del av forskning och säkerställa framtida kompetensförsörjning.

Förskolan har fram till slutet av mars deltagit i ett forsknings- och utvecklingsprogram vid Linnéuniversitetet som syftar till att ta fram modeller för dokumentation och utvärdering av verksamheten med fokus på barns lärande. Slutrapportering av programmet förväntas inom kort.

Förvaltningen fortsätter ta emot förskollärarstudenter för verksamhetsförlagd utbildning i samverkan med Stockholms universitet. Syftet är att locka fler till arbete i förvaltningens förskolor.

I samverkan med Stockholms universitet och Ersta Sköndals högskola tar förvaltningen emot socionomstudenter för praktik under handledning. Medarbetare erbjuds även fortbildning vid universitet och högskola.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att tillhörande nämndmål bedöms nås under året.

Från och med 2017 finns en fastighetsägarförening i Hässelby-Vällingby. Föreningen har bildats på initiativ av bland andra Svenska bostäder och förvaltningen. Förvaltningen samverkar med föreningen i trygghetsfrågor och i frågor som berör stadsdelsområdets utveckling.

Näringslivsrådet har under våren bjudit in centrumägarna i Hässelby Gård, Fast Partner, till ett möte om utvecklingen av Hässelby gård.

Nämndmål:

Förvaltningen deltar i SBRs uppdrag att utveckla företagande i ytterstaden.

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Det lokala näringslivet deltar i lokala aktiviteter och lokala utvecklingsfrågor.

Analys

Näringslivsrådet har under våren bjudit in centrumägarna i Hässelby Gård, Fast Partner, till ett möte om utvecklingen av Hässelby gård. På mötet redogjordes för de dialoger förvaltningen för med bland andra trafikkontoret om utveckling av torget och Fast Partner berättade om nuläget vad gäller uthyrning av lokaler med mera.

Från och med 2017 finns en fastighetsägarförening i Hässelby-Vällingby. Föreningen har bildats på initiativ av bland andra Svenska bostäder och förvaltningen. Förvaltningen samverkar med föreningen i trygghetsfrågor och i frågor som berör stadsdelsområdets utveckling. Stadsdelsdirektören är adjungerad i föreningens styrelse.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Det lokala näringslivet bjuds av näringslivsrådet till minst 2 arrangemang.	2017-01-01	2017-10-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att kommunfullmäktiges aktiviteter genomförs enligt plan, att målen för kommunfullmäktiges indikatorer bedöms nås under året och att tillhörande nämndmål bedöms nås under året.

Arbetslösheten fortsätter att sjunka i Sverige och enligt regeringens vårproposition förväntas arbetslösheten minska under 2017 och åren därefter. Andelen förvärvsarbetande mellan 20-64 år i Hässelby-Vällingby är 76 procent och för staden som helhet 79 procent. Andelen öppet arbetslösa av befolkningen uppskattas till 4,1 procent i stadsdelsområdet och 2,8 procent för staden. Andelen personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen fortsätter att minska och uppgår till 2,1 procent. Antalet bidragshushåll har minskat och uppgick till preliminärt 791 i april. En positiv utveckling konstateras också när det gäller unga vuxna i åldern 18-24 år där antalet personer som har försörjningsstöd har minskat från i genomsnitt 85 personer per månad under 2016 till i genomsnitt 63 personer under januari-mars 2017. Fördelningen mellan kvinnor och män är jämn i åldern 18-24 år. Antalet barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd fortsätter också att minska från i genomsnitt 593 barn per månad under 2016 till i genomsnitt 550 barn under januari-mars 2017.

Förvaltningen bedömer att totalt 30 personer kan få kommunal

visstidsanställning/Stockholmsjobb under året. Arbetsplatserna är främst inom äldreomsorgen och förskolan och de arbetsgivare som tagit emot personer ser en ökad kvalitet på arbetsplatsen.

Förvaltningen har verkat för att öka antalet kommunala arbetsplatser genom att bland annat besöka arbetsplatser och varit närvarande på arbetsplatsträffar. Det är en stor utmaning att finna arbetsplatser med meningsfulla arbetsuppgifter och därför krävs ett fortsatt aktivt arbete för att öka antalet arbetstillfällen inom staden. Detta förutsätter god samverkan med fackförvaltningar och bolag för att nå målet med att erbjuda 850 ungdomar feriejobb under sommaren samt 150 ungdomar feriejobb under höst- och jullov.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	2,12 %	1,98 %	2,33 %	2,23 %	2,2 %	2,3 %	1,7 %	Tertial 1 2017
  Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1,56 %	1,38 %	1,74 %	1,62 %	1,6 %	1,6 %	1,1 %	Tertial 1 2017
  Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	17 st	9 st	8 st	32 st	30 st	20 st	850 st	Tertial 1 2017
  Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	27 st	10 st	17 st	36 st	50 st	50 st	500 st	Tertial 1 2017
  Antal tillhandahållna platser för sommarjobb				510		500 st	8 500 st	2017
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	35			16	35	20 st	900 st	Tertial 1 2017
  Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi				1 044 st		850 st	8 500 st	2017
Analys Samverkan med fackförvaltningar och bolag är en förutsättning för att nå målen.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden stärka arbetet med kvinnor långt ifrån arbetsmarknaden för att öka delaktigheten och den ekonomiska jämställdheten i staden.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Flickor och pojkar erbjuds feriearbete

 Uppfylles helt

Förväntat resultat

Minst 1000 ungdomar får feriearbete.

Minst 80 % av utförarenheterna tar emot ferieungdomar.

Antal ungdomar som feriearbetar för första gången ökar.

Analys

Under perioden har arbetsplatserna från föregående år utvärderats genom arbetsplatsbesök och intervjuer. Bedömningen har gjorts utifrån hur handledningen har fungerat och om arbetsplatserna har erbjudit adekvata arbetsuppgifter. Utvärderingen visar att majoriteten av arbetsplatserna har fungerat bra.

Förvaltningen har verkat för att öka antalet kommunala arbetsplatser genom att bland annat besöka arbetsplatser och varit närvarande på arbetsplatsträffar. 91 procent av förvaltningens utförarenheter har anmält arbetsplatser och hittills har förvaltningen anmält 422 arbetstillfällen. Därutöver har 174 arbetstillfällen inkommit från andra förvaltningar och bolag. Det är en stor utmaning att finna arbetsplatser med meningsfulla arbetsuppgifter. Ett fortsatt aktivt arbete krävs för att öka antalet arbetstillfällen inom staden. Det förutsätter god samverkan med fackförvaltningar och bolag för att kunna erbjuda 850 ungdomar feriejobb under sommaren och 150 ungdomar feriejobb under höst- och jullov. Förvaltningen bedömer att det inte går att få fram tillräckligt många kommunala arbetsplatser under sommaren, utan behöver sprida ut arbetstillfällen under även höst- och jullov, för att kunna säkerställa god kvalitet och nå målen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Antalet anställda ferieungdomar som ej arbetat tidigare inom Stockholm Stad uppgår till minst 50 %	2017-01-01	2017-12-31	
 Enheterna tar emot ferieungdomar	2017-01-01	2017-12-31	
 Feriearbete erbjuds under samtliga lov	2017-01-01	2017-12-31	
Analys			
Feriearbete kommer att erbjudas under sommar-, höst- och jullov.			
 Ungdomar med funktionsnedsättning erbjuds feriearbete	2017-01-01	2017-12-31	
 Utbildning erbjuds till feriearbetsplatser och handledare	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Kvinnor och män är självförsörjande

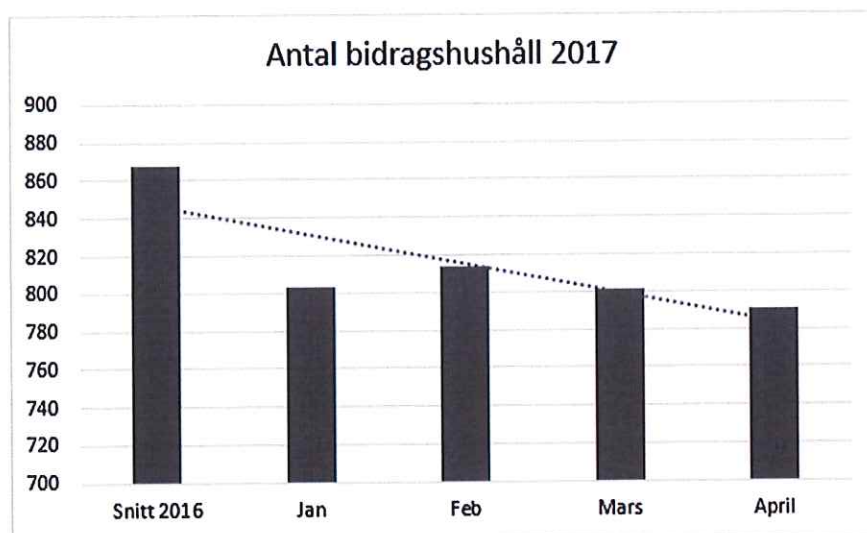
● Uppfylles helt

Förväntat resultat

Antalet bidragshushåll minskar och andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen minskar och uppgår till högst 2,3 procent.

Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd minskar och uppgår till högst 1,6 procent av samtliga vuxna invånare.

Analys

Tabell, antalet bidragshushåll i genomsnitt under 2016 samt för perioden januari-april 2017, källa Sweco.

Sysselsättningsgraden fortsätter att öka i Sverige och allt fler kommer ut i arbete. Enligt regeringens vårproposition 2017 förväntas arbetslösheten sjunka under 2017 och åren därefter. Andel förvärvsarbetande mellan 20-64 år i Hässelby-Vällingby är 76 procent och för staden som helhet är andelen förvärvsarbetande 79 procent. Andelen öppet arbetslösa som andel av befolkningen uppskattas vara 4,1 procent i stadsdelsområdet och 2,8 procent för staden. Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen fortsätter att minska och uppgår till 2,1 procent. Antalet bidragshushåll har minskat under det sista året och uppgick till preliminärt 791 i april. En positiv utveckling konstateras också när det gäller unga vuxna i åldern 18-24 år där antalet personer som har försörjningsstöd har minskat från i genomsnitt 85 personer per månad under 2016 till i genomsnitt 63 personer under januari-mars 2017. Fördelningen mellan kvinnor och män är jämn i åldern 18-24 år. Antalet barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd fortsätter också att minska från i genomsnitt 593 barn per månad under 2016 till i genomsnitt 550 barn under januari-mars 2017.

För att möta unga vuxnas behov av extra stöd att bli självförsörjande arbetar två socialsekreterare specifikt med unga i åldern 18-24 år. Arbetet sker i nära samverkan med jobbtorg och arbetsförmedlingen och utgår bland annat från den överenskommelse som träffats mellan staden och arbetsförmedlingen i enlighet med den statliga delegationen för

unga till arbete (DUA).

Antalet personer som är sjukskrivna och uppbär försörjningsstöd uppgår till cirka 200 personer, varav cirka 40 procent är kvinnor. Många av dessa personer har uppburit försörjningsstöd under lång tid och har ett stort behov av rehabiliteringsåtgärder för att komma ut i egen försörjning. I arbetet med att dessa personer ska bli självförsörjande har förvaltningen anlitat en förtroendeläkare som ger handledning till socialsekreterarna i att tolka läkarintyg och planering av kontakter med den enskilde, försäkringskassan och sjukskrivande läkare. Förtroendeläkaren har också möjlighet att göra en särskild bedömning av den enskildes funktionsnedsättning i det fall det är svårt att bedöma arbetsförmågan.

17 personer, varav 9 män och 8 kvinnor, har pågående anställning inom så kallade Kommunal visstidsanställning/ Stockholmsjobb. Förvaltningen bedömer att minst 30 personer kan få Kommunal visstidsanställning/Stockholmsjobb under året. Arbetsplatserna är främst inom äldreomsorgen och förskolan. Föräldrar som varit arbetslösa en längre tid är prioriterade för Stockholmsjobb för att öka barnens möjligheter att växa upp under jämlika levnadsförhållanden. Inom ramen för denna anställning kan personer parallellt delta i kurser via jobbtorg för att öka anställningsbarheten.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Barnfamiljer som uppbär försörjningsstöd får information om förskola och annan pedagogisk verksamhet för barnen.	2017-01-01	2017-12-31	
 I samverkan med Jobbtorg motivera äldre unga (18-25 år) till arbete eller studier	2017-01-01	2017-12-31	
 Kartläggning av långtidsarbetslösa kvinnor som uppbär försörjningsstöd	2017-01-01	2017-12-31	
 Rutiner för uppföljning av beslutade återkrav uppdateras.	2017-01-01	2017-03-31	
 Samverkansformer utvecklas mellan vuxenheten, försörjningsstödsenheten, mottagning- och serviceenheten och utredningsenheten barn och unga för att uppnå en helhetssyn i arbetet och säkerställa att barnperspektivet genomsyrar arbetet.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen har under kommunfullmäktiges mål 4.2 "Stockholm stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor" formulerat nämndmålet "Medarbetare och chefer har rätt kompetens utifrån verksamhetens behov och uppdrag". Där beskrivs hur förvaltningen arbetar med kompetensutveckling och vidareutbildning av medarbetarna.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att målen för alla kommunfullmäktiges indikatorer bedöms nås under året.

I föreliggande prognos redovisas ett prognostiserat resultat med budget i balans efter resultatdispositioner. Prognosen bygger på att planerade budgethållnings- och effektiviseringsåtgärder genomförs.

Förvaltningen följer den av nämnden i verksamhetsplanen beslutade åtgärdsplanen och arbetar med ytterligare åtgärder vid behov för att nå budgetbalans. Utfall för perioden januari-april, prognostiserat helårsresultat, verksamhetsspecifika nyckeltal samt de ytterligare åtgärder som planeras för att uppnå målet om en budget i balans redovisas under rubriken *Uppföljning av driftbudget* nedan.

Processen kring arbetet med uppföljning av entreprenörer håller på att ses över. En del i detta är att ta fram standardiserade uppföljningsmallar för avtalsuppföljning

Under hösten 2016 genomförde förvaltningen en enkätundersökning för att följa upp enheternas stöd från de administrativa funktionerna. Som ett resultat av enkäten pågår nu ett förbättringsarbete vad gäller till exempel information på intranätet, lathundar och rutinbeskrivningar.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %			99,96 %		100 %	100 %	Tertial 1 2017
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %			99,9 %		100 %	100 %	Tertial 1 2017
 Nämndens prognossäkerhet T2				0 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2017

Nämndmål:

Verksamheten är effektiv inom givna ekonomiska ramar

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Det ekonomiska utfallet är i balans med budget.

Analys

Under hösten 2016 genomförde förvaltningen en enkätundersökning för att följa upp enheternas stöd från de administrativa funktionerna. Som ett resultat av enkäten pågår nu ett förbättringsarbete vad gäller till exempel information på intranätet, lathundar och rutinbeskrivningar. Under hösten kommer förvaltningen att göra en uppföljande enkätundersökning för att följa utvecklingen av det administrativa stödet.

Processen kring arbetet med uppföljning av entreprenörer ses över. En del i detta är att ta fram standardiserade uppföljningsmallar för avtalsuppföljning. Mallar finns för några verksamheter och samtliga mallar bedöms vara klara under året. I utveckling av förvaltningens uppföljningsprocess måste också hänsyn tas till uppföljningsmodeller som beslutas av fackförvaltningar som till exempel äldreförvaltningen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 De administrativa funktionernas stöd följs upp.	2017-10-01	2017-10-31	
 Riktlinjerna för hantering av synpunkter och klagomål revideras.	2017-01-01	2017-05-31	
 Utveckla processen för arbetet med uppföljning av entreprenörer.	2017-01-01	2017-10-31	
Analys Delar av aktiviteten är genomförd men allt har inte kunnat slutföras i tid, men bedöms klaras av under året.			

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet uppfylls under året. Bedömningen grundas på att samtliga sju verksamhetsområdesmål som är kopplade till inriktningsmålet bedöms uppnås. Hur nämnden har bidragit till att uppfylla inriktningsmålet redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet. Bedömningen baseras på att kommunfullmäktiges aktiviteter genomförs enligt plan och att tillhörande nämndmål bedöms nås under året.

Förvaltningen har upprättat en organisation för arbetet med jämställdhetsintegrering. Förvaltningen ser ett behov av kompetensutveckling i hela organisationen och har därför ansökt om medel från kompetensutvecklingsansatsningen, se bilaga.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnden ska etablera rutiner för jämställdhetsanalyser i enlighet med programmet för ett jämställt Stockholm	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Verksamheten jämställdhetsintegreras

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Förvaltningen har etablerat rutiner för jämställdhetsanalys i enlighet med stadens program för ett jämställt Stockholm.

Samtliga enheter har identifierat en eller flera jämställdhetsutmaningar i verksamheten och har en plan för hur dessa ska åtgärdas.

Analys

En organisation för jämställdhetsarbetet har upprättats. En grupp med representanter från alla avdelningar träffas en gång i månaden för att driva och följa upp arbetet samt för att sprida goda exempel mellan verksamheterna. I gruppen har en genomgång av metoden sjuan har gjorts. Sjuan är en metod framtagen av Sveriges Kommuner och Landsting som används för att identifiera jämställdhetsutmaningar i verksamheten.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel enheter där jämställdhetsutmaningar i verksamheten har identifierats.						100		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 En organisation för jämställdhetsintegrering av verksamheten upprättas.	2017-01-01	2017-02-28	
Analys En organisation för jämställdhetsintegrering har upprättats. Förvaltningsledningen är styrgrupp. Vid varje avdelning finns en representant som har ett särskilt ansvar att sprida arbetet med jämställdhetsintegrering inom den egna avdelningen. Representanterna träffas en gång i månaden, gruppen samordnas och sammankallas av strategiska enheten.			
 Samtliga enheter påbörjar arbetet med jämställdhetsanalys med stöd av administrationen.	2017-01-01	2017-11-30	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till verksamhetsmålet.. Bedömningen baseras på att kommunfullmäktiges aktiviteter genomförs enligt plan, att alla mål för kommunfullmäktiges indikatorer bedöms nås under året och att de tre tillhörande nämndmål bedöms nås under året. Målet för indikatorn sjukfrånvaro nås endast delvis vid periodens uppföljning men prognosen är att årsmålet kommer att nås.

Årets medarbetarenkät

Resultatet för årets medarbetarenkät visar att aktivt medskapandeindex (AMI) på förvaltningsnivå har ökat till 79 från 77 (2015). Motsvarande siffra för staden är 80. Även om resultatet är en förbättring når förvaltningen inte hela vägen fram till det högt satta årsmålet om ett aktivt medskapandeindex på 83. Kvinnor som grupp är generellt mer positiva än män i sina svar. Ett tydligt samband som går att utläsa i resultatet är att ju äldre man är desto mer positivt tenderar man att vara i sina svar. Arbetet med att följa upp resultatet fortsätter på alla nivåer i organisationen.

Arbete för ökad frisknärvaro

Arbetet med att öka frisknärvaron och minska sjukfrånvaron fortsätter med hög prioritet och intensifieras. Arbetet innefattar främjande, förebyggande och rehabiliterande aktiviteter på individ-, grupp- och organisationsnivå.

En projektgrupp bestående av stadsdelsdirektör, HR-chef och enhetschefer har bildats och kommer träffas regelbundet under året. Syftet med att forma en projektgrupp är att tillsammans kunna dela erfarenheter, analysera orsak/verkan och utifrån det utveckla nya arbetsmetoder eller koncept för att minska sjukfrånvaron och då framförallt den korta- och mellanlånga sjukfrånvaron.

Den totala sjukfrånvaron de senaste 12 månaderna uppgick i februari till 8,49 procent. Motsvarande siffra i januari månad var 8,47 procent vilket innebär att sjukfrånvaron ökat marginellt under årets första månader.

Från deltid till heltid

Utökad sysselsättningsgrad eller tillfälliga vikariat erbjuds där så är möjligt. Under våren har samtliga deltidsanställda inom förskolan och parkleksverksamheten erbjudits heltid. På Koppargårdens vård- och omsorgsboende pågår ett pilotprojekt som syftar till att finna modeller där den ofrivilliga deltiden minskar.

Handlingsplan för socialt arbete

Arbetet pågår utifrån den lokala handlingsplanen för att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare. Styrgrupp och referensgrupp sammanträder regelbundet för att följa upp och prioritera arbetet. Styrgruppen har varje månad valt ut en frågeställning, kopplat till handlingsplanen, att diskutera på enheternas arbetsplatsträffar.

Det administrativa stödet inom individ och familj samordnas och organiseras i en enhet med en enhetschef. Samordningen ger samordningsvinster såsom förbättrad mötesstruktur, erfarenhetsutbyte, riktade kompetensutvecklingsinsatser, möjlighet till ersättersystem och att frågor som rör gruppen administrativa assistenter lyfts i gemensamt forum.

Rekrytering

Det har under flera års tid varit svårt att rekrytera socialsekreterare och biståndshandläggare med tidigare erfarenhet av yrket. Rekryteringsläget har förbättrats något och det inkommer fler ansökningar än tidigare. Rekryteringsläget vad gäller förskollärare är fortsatt utmanande med hög konkurrens mellan stadsdelarna.

Fortsatt fokus på kompetensutveckling

I samband med verksamhetsplanen ansökte förvaltningen om medel från stadens kompetensutvecklingssatsning för att genomföra ett antal utbildningar. Förvaltningen beviljades medel för alla sökta utbildningar förut MI - motiverande samtal, då den utbildningen istället kommer anordnas och erbjudas genom socialförvaltningen.

En introduktionsdag för nya medarbetare genomförs och syftar till att introducera medarbetaren till förvaltningens verksamheter och skapa förståelse för att medarbetaren är en del av ett större sammanhang. Ett nytt grepp som prövas under året är att månadsvis bjuda in nya medarbetare till ett välkomstfika där de får träffa förvaltningsledningen.

Goda exempel

Nytt arbetssätt för förbättrat beslutsfattande

Att fatta beslut om personlig assistans är svårt och kräver goda kunskaper om bland annat lagar, riktlinjer och domar. Genom att bilda en arbetsgrupp som tillsammans handlägger ansökningarna och använda medarbetarnas samlade kompetens ökar rättssäkerheten och handläggarnas arbetssituation förbättras.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Aktivt Medskapandeindex	79					83	83	2017

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys Förvaltningens AMI för 2017 nådde inte upp till årsmålet om 83, positivt är att det ökat från 77 (2015) till 79 (2017).								
Index Bra arbetsgivare						81	fastställs 2017	2017
Index Psykosocial arbetsmiljö						77	fastställs 2017	2017
Sjukfrånvaro	8,5 %	3,2 %	9,3 %	8,3 %	7,5 %	7,5 %	tas fram av nämnden	Tertial 1 2017
Analys Periodens utfall når inte upp till årsmålet, men bedömning är att målet kommer att nås innan årets slut. Arbetet med att sänka sjukfrånvaron intensifieras, ett sjukfrånvaroprojekt startas och nytt uppföljningsstöd implementeras.								
Sjukfrånvaro dag 1-14	2,4 %	1,9 %	2,5 %	2,4 %	2,3 %	2,3 %	tas fram av nämnden	Tertial 1 2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Nämnden ska ta fram kompetensförsörjningsplaner på 3-5 års sikt med aktiviteter för innevarande år. Kommunstyrelsen ska utifrån nämndernas underlag tillsammans med berörda nämnder ta fram en strategi för den framtida kompetensförsörjningen i staden, med särskilt fokus på välfärdsyrken.	2017-01-01	2017-12-31	
Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna kartlägga aktuella utbildningsnivåer bland anställda inom LSS-verksamheter.	2017-01-01	2017-12-31	
Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska intensifiera arbetet med att skapa trygga anställningar och goda arbetsvillkor genom att minimera användningen av allmänna visstidsanställningar i yrkeskategorier där denna anställningsform är frekvent.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Förvaltningen har en hållbar och hälsosam arbetsmiljö

Uppfylles helt

Förväntat resultat

Sjukfrånvarotalet uppgår till högst 7,5 % (8,3%). Kvinnors sjukfrånvaro minskar jämfört med 2016 och mäns sjukfrånvaro sjunker eller kvarstår på låg nivå. Index för psykosocial arbetsmiljö förbättras till lägst 77 (75).

Analys

Arbetsmiljö

Enheterna arbetar utifrån förvaltningens årshjul för systematiskt arbetsmiljöarbete. Årshjulet är framtaget i samverkan och anger vilka teman som ska behandlas på arbetsplatsträffar och samverkansgrupper under året. I syfte att utveckla dialog och delaktighet på

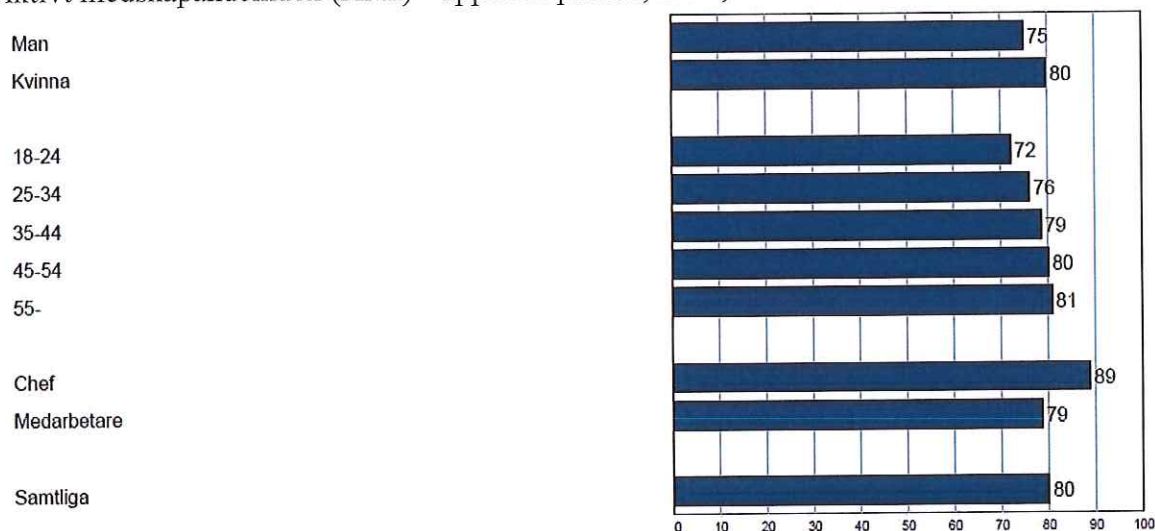
arbetsplatsträffarna har förvaltningens partsammansatta arbetsgrupp sett över och omarbetat dagordningen. Implementering sker under våren. Enheternas arbete med att konkretisera arbetsmiljöverkets nya föreskrifter om organisatorisk och social arbetsmiljö har följts upp och visar att samtliga enheter har behandlat dem på sina arbetsplatsträffar. En uppföljning har även gjorts kring hur förvaltningens nya riktlinjer för kränkande särbehandling och hot och våld har tagits upp på enheterna på vilket sätt de gjorts kända. Uppföljningen visar att intresset bland medarbetarna för frågorna har varit stort och diskussionerna upplevts som givande.

Resultatet för årets medarbetarenkät visar att aktivt medskapandeindex (AMI) på förvaltningsnivå har ökat till 79 från 77 (2015). Motsvarande siffra för staden är 80. Även om resultatet är en förbättring når förvaltningen inte hela vägen fram till det satta årsmålet om ett aktivt medskapandeindex på 83.

Kvinnor som grupp är generellt mer positiva än män i sina svar, vilket är intressant i relation till att kvinnors sjukfrånvaro är betydligt högre än mäns. Ett tydligt samband som går att utläsa i resultatet är att ju äldre man är desto mer positivt tenderar man att vara i sina svar. Minst nöjda är medarbetare i åldersspannet 18 - 24 år medan medarbetare som är 55 år eller äldre är mest nöjda.

Arbetet med att följa upp resultatet fortsätter på alla nivåer i organisationen. HR och enhetschef går igenom och analyserar resultatet, därefter tar enheternas egna arbete vid där de prioriterar frågor att arbeta vidare med. En föreläsning om att leda olika generationer och kommunicera över generationsgränserna har genomförts för förvaltningens chefer.

Aktivt medskapandeindex (AMI) - uppdelat på kön, ålder, roll

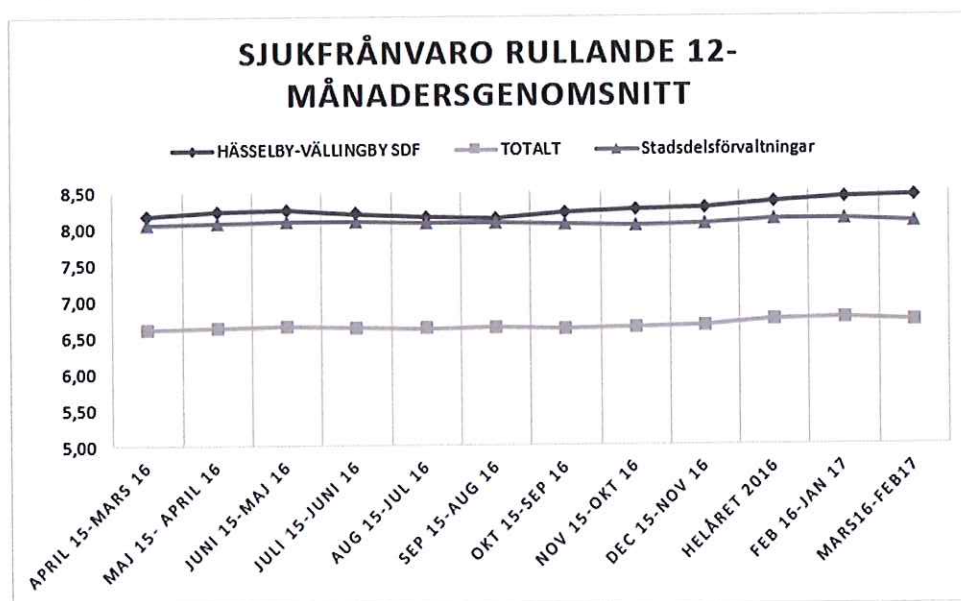
Frisknärnvaro

Arbetet med att öka frisknärvaron och minska sjukfrånvaron fortsätter med hög prioritet och intensifieras. Arbetet innefattar främjande, förebyggande och rehabiliterande aktiviteter på individ-, grupp- och organisationsnivå. De enhetsvisa uppföljningarna av sjukfrånvaron fortsätter och arbetssättet med schemalagda rehabiliteringsmöten på förvaltningen prövas under våren med den nya leverantören av företagshälsovård. En projektgrupp bestående av

stadsdelsdirektör, HR-chef och enhetschefer har bildats och kommer träffas regelbundet under året. Enhetscheferna i arbetsgruppen arbetar inom olika verksamhetsområden och representerar enheter med hög- respektive låg sjukfrånvaro. Syftet med att forma en projektgrupp är att tillsammans kunna dela erfarenheter, analysera orsak/verkan och utifrån det utveckla nya arbetsmetoder eller koncept för att minska sjukfrånvaron och då framförallt den korta- och mellanlånga sjukfrånvaron. En uppföljningsmatris för enheternas sjukfrånvaro har arbetats fram och målet med uppföljningsmatrisen är att på ett än mer systematiskt och enhetligt sätt kunna följa upp och åtgärda sjukfrånvaron inom olika verksamhetsområden, befattningar och kön. Ytterligare en förväntan är att på ett tidigare skede kunna se mönster och tendenser och utifrån det genomföra mer riktade insatser.

Den totala sjukfrånvaron de senaste 12 månaderna uppgick i februari till 8,49 procent. Motsvarande siffra i januari månad var 8,47 procent vilket innebär att sjukfrånvaron ökat marginellt under årets första månader. Positivt är att den korta sjukfrånvaron 1-14 dagar är fortsatt stabil och ligger på en relativt låg nivå. De stora skillnaderna mellan kvinnors och mäns sjukfrånvaro kvarstår under inledningen av 2017 och är särskilt markant vad gäller den långa sjukfrånvaron. De stora skillnaderna återfinns i samtliga verksamhetsområden.

Sjukfrånvaro uppdelat på kön				
Rullande 12-månadsgenomsnitt mars 2016-februari 2017 i procent				
Verksamhetsområde	Totalt	Kvinnor	Män	Antal anställda
Administration	3,66	4,92	0,93	51
Individ- och familjeomsorg	7,14	8,06	2,92	302
Förskola	9,09	10,09	3,38	671
Äldreomsorg	8,74	9,96	3,77	449
Funktionsnedsättning	7,87	9,34	2,09	79
Medborgarservice och fritid	11,6	18,44	4,24	32
Hela förvaltningen	8,49	9,29	3,21	1584

Deltid till heltid

Förvaltningen registrerar löpande önskemål från deltidsanställda om utökad sysselsättningsgrad. Utökad sysselsättningsgrad eller tillfälliga vikariat erbjuds där så är möjligt. Under våren har samtliga deltidsanställda inom förskolan och parkleksverksamheten erbjudits heltid. Inom parkleksverksamheten arbetar endast en medarbetare deltid och har tackat nej till erbjudande om utökad sysselsättningsgrad.

På Koppargårdens vård- och omsorgsboende pågår ett pilotprojekt där ett antal medarbetare som önskat utökad sysselsättningsgrad erbjudits heltid. Syftet med projektet är finna modeller där den ofrivilliga deltiden kan minska samtidigt som bemanningen svarar upp mot brukarnas behov och sker inom givna ekonomiska ramar. Då projektet fortfarande pågår är det ännu för tidigt att dra några slutsatser.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶	Alla enheter arbetar utifrån förvaltningens årshjul för det systematiska arbetsmiljöarbetet.	2017-01-01	2017-12-31	
▶	En handlingsplan tas fram för planering av arbetet med ofrivilliga deltidsanställningar i syfte att erbjuda allt fler heltid.	2017-01-01	2017-06-30	
✓	Ett pilotprojekt genomförs på Koppargårdens vård- och omsorgsboenden för att finna modeller för att minska den ofrivilliga deltiden.	2017-01-01	2017-04-30	
▶	Förutsättningarna för att genomföra utvecklingsgrupper för barnskötare i syfte att förbättra sjukfrånvaron inom dessa grupper undersöks..	2017-01-01	2017-12-31	
▶	Personalomsättningen inom olika verksamheter/avdelningar följs upp och analyseras. .	2017-01-01	2017-12-31	
✓	Samtliga ofrivilligt deltidsanställda inom förskolan och parkleksverksamheten erbjuds heltid.	2017-01-01	2017-03-31	
▶	Stadens nya personalpolicy tas upp på APT och förankras ute i verksamheterna.	2017-01-01	2017-06-30	
▶	Utbildning för chefer i riskinventering samt risk- och konsekvensanalys genomförs.	2017-01-01	2017-06-30	
✓	Verksamheternas arbete med att konkretisera arbetsmiljöverkets nya föreskrifter om organisatorisk och social arbetsmiljö följs upp.	2017-01-01	2017-03-31	

Nämndmål:

Förvaltningen har förbättrat personalkontinuitet bland socialsekreterare och biståndshandläggare

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Personalomsättningen bland socialsekreterare och biståndshandläggare minskar.

Analys

Arbete pågår utifrån den lokala handlingsplanen för att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare. Styrgrupp och referensgrupp sammanträder regelbundet för att följa upp och prioritera arbetet. Styrgruppen har varje månad valt ut en frågeställning, kopplat till handlingsplanen, att diskutera på enheternas arbetsplatsträffar. Två